ER KİŞİNİN KÂRI SABAH NAMAZI

Orijinal Adı :	…………………..
Yazarı :	………….
Arapça'dan Çeviren :	Abdülvehab Yılmaz
Tashih Okumaları :	Beka Yayıncılık
Kitap Tasarımı :	Osman Arpaçukuru
Kapak Tasarımı :	Ahmet Mayalı
Baskı :	Kilim Matbaacılık
Baskı Yeri ve Yılı :	İstanbul, Nisan 2006
İsteme Adresi :	BEKA YAYINLARI Çatalçeşme Sok. Üretmen Han No: 18 Cağaloğlu – İstanbul
Telefon :	0212 512 51 66
Faks :	0212 512 45 43

ER KİŞİNİN KÂRI SABAH NAMAZI

ABDÜ'L-AZİM BEDRAN

Tercüme

ABDÜLVEHAP YILMAZ

Beka

İÇİNDEKİLER

Aşağıdaki Durumlarda Ne Yapardınız?............

Aşağıdaki Hususları Tetkik Et.........................

Sonuç..
.

İTHAF

Bu çalışmamı, nebilere, peygamberlere, sahabeye, tabiine özellikle de yakın akrabama ve sabah namazını kaçırmaktan gönlü yanıp sabah vakti girdiğinde camiye yetişmek üzere safa katılmak için sessiz ve seri adım sahiplerine ithaf ediyorum.

Hz. Allahtan bu çalışmamı kabul etmesini ve bizleri cennette beraber kılmasını niyaz ederek okuyucuyu yaptığım çalışmayla başbaşa bırakıyorum.

Abdülazim Bedran

1-Rahman ve rahim olan Allah'ın adıyla.

2-Hamd (övme ve övülme), âlemlerin Rabbi Allah'a mahsustur.

3-O, rahmandır ve rahimdir.

4-Ceza gününün mâlikidir.

5-(Rabbimiz!) Ancak sana kulluk ederiz ve yalnız senden medet umarız.

6-Bize doğru yolu göster.

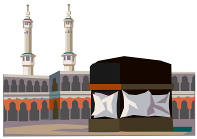
7-Kendilerine lutuf ve ikramda bulunduğun kimselerin yolunu, gazaba uğramışların ve sapmışların yolunu değil! Âmin.

Salât ve selam Hz. Peygambere (s.a.v) âline ashabına ve onlara güzel bir şekilde tâbi olanlara olsun.

"Ey Rabbim! Beni ve soyumdan gelecekleri

namazı devamlı kılanlardan eyle; ey Rabbimiz! Duamı kabul et!”

“Ey Rabbimiz! (Amellerin) hesap olunacağın gün beni, ana-babamı ve mü’minleri bağışla!”[1]

[1] İbrahim, 40-41.

ARZUM

Dünyâdaki arzum; yayacağım ilimdir.

O ilmi köylü kentli herkese sunmaktır.

Ve yine çoğu kişilerin sohbetlerinde

Unuttuğu sünnet ve Kur'ân-a çağırmaktır.

Cihad düşüncesiyle sınır uçlarında
beklemektir.

Hadi cihada dendiğinde ilk koşan ben
olmaktır.

Allah'ım, ölümümü bunlarn dışında
birşeyler
gerçekleştirme

Ve beni dünyada iken kabir ehlinden kılma.

İbn Hazm el-endelüsî

SABAH NAMAZINI İHMAL PROBLEMİ

Modern sivil hayat ve sahte ışıklar

Modern sivil hayatımızda meşguliyetler artmış, gece gündüzle içiçe girmiştir. Zaman kendini korumayanları kapıp götürürken çoğu kişi nezdinde gece ile gündüz arasında bir fark kalmamıştır. Öyle bir zaman dilimindeyiz ki; laflafı açarak sohbetler uzuyor, ihtiyaçlar birbirini kovalıyor. Işıklar geceni karanlıkların dağıtırken, göz kapakları gecenin yarısına hatta sabah namazından öncesine kadar uykunun ağırlığını savmak için didiniyor. Dinlenme zamanında ışıklar altında yaşam ve hareketlilik devam ederken, hayatın harekete geçtiği sabah vaktinde ise kişiye büyük bir ağırlık ve tembellik çöküyor. Sonra da kişi uyuşukluğundan sabah namazı vakti geçtikten nice sonra kurtuluyor.

Aldanışları yok eden nebevi meşaleleri:

Sevgili Peygamberimizin (s.a.v) yolumuzu aydınlatan hadislerine bakarsak kolayca doğru yolu anlarız.

"Hz. Peygamber (s.a.v) yatsı namazından önce uyumayı, sonrasında da sohbeti yasaklardı."[2]

Sünen-i Ebu Davud şerhi olan Avnu'l-mâbud'da, hadisle alakalı şöyle bir yorum vardır;

"Hz. Peygamberin yatsı namazından önce uykuyu yasaklaması yatsı namazını cemaatle kılamama endişesinden; yatsı namazı sonrası sohbeti yasaklaması ise

---

[2] Münziri; "Hadisi, Buhari Tirmizi ibn Mace Müslim; Nesar'de Ebu Belzenin uzun hadisini zikrederken benzeri bir ifadeyle tahric etmiştir" demiştir.

sohbetin ilerleyip bunun da gece namazını hatta sabah namazını da kaçırmaya götürebileceğinden dolayıdır.

Gerek sizler ve gerekse bizler içinde bulunduğumuz durumu yükseltmeye muhtacız, bunun için de şöyle bir çizelge düzenledik.

Geçen hafta boyunca kılınan sabah namazını
gösterir çizelge:

ABAH NAMAZI	1	2	3	4	5	6	7
CEMAATLE KILINMASI							
GÜNEŞ DOĞMADAN ÖNCE EVDE KILMAK							

GÜNEŞ DOĞDUKTAN SONRA KILMAK							
UAN DURUMU							

Her hafta çizelgenin dolması dileği ile.

Çizelgenin anahtarı: Namazı cemeaatle kılma durumuna göre:

7 Pekiyi; Allah kabul etsin, daha da iyi olursunuz inşaallah.

4-6 arası; iyi olmakla beraber gayretli olmaya dikkat et.

0-3 arası; Gayretli ol yarışı bırakma.

Durum ne olursa olsun Kur'an şu ayette önemli bir gerçeği dile getirmektedir.

"Buna (bu güzel davranışa) ancak sabredenler kavuşturulur. Buna ancak (hayırdan) büyük nasibi olan kimse kavuşturulur"[3]

Şunu bilelim ki; su, yüksek katlara fıskıye ve yüksek basınçla çıkar.

Sabah namazı elde etmeyi arzuladığımız kıymetli bir cevher pahadar bir incidir. Bu uğurda da bizlerin şeytan, dünya ve nefis karşısında durabilmesi için çok yönlü bir çalışma ve gayret içinde olması gerekir.

Öyleyse bu çalışma ve gayret nasıl olmalıdır.

Bunlar sabah namazıyla alakalı konulardır.

---

[3] Fussilet, 35.

O zaman bunların cevaplarını, devam eden sayfalarda arayalım.

SORUNUN ÇÖZÜMÜ

“Sûvarinin meydana atılması için donanması”

Allah (c.c) şöyle buyurmuştur;

“Gündüzün güneş dönüp gecenin karanlığı bastırıncaya kadar (belli vakitlerde) namaz kıl; bir de sabah namazını. Çünkü sabah namazı şâhitlidir”[4]

İbn Kesir (r.a) tefsirinde; “ قرأن الفجر “ ifadesinin sabah namazı olduğunu söylemiştir.”

Ebu Hureyre’den rivayetle Hz. Peygamber (a.s.) şöyle buyurmuştur:

“Gece ve gündüz melekleri sabah namazına

---

[4] İsra, 78

tanıklık eder”

Yine Ebu Hureyre’den rivayetle Hz. Peygamber şöyle buyurmuştur: “Cemaatle kılınan namaz sizden birinizin tek başına kıldığı namazdan yirmi beş derece üstündür; gece ve gündüz melekleri sabah namazında toplanır.” Ebu Hureyre hadisle bağlantılı olarak isterseniz şu ayeti okuyun der; “.... bir de sabah namazını kıl. Çünkü sabah namazı şâhitlidir”[5]

Ebu Hureyreden rivayetle Hz. Peygamber (a.s.) şöyle buyurmuştur:

“Bir takım melekler gece vakti, diğer bir takımı da gündüz vakti birbiri ardınca gelip sizin aranızda bulunurlar. Onlar sabah namazı ile ikindi namazında bir araya gelirler. Geceleyin aranızda kalmış olanlar Allah’ın huzuruna çıkarlar. Allah Teala,

[5] İsra, 78.

kullarının halini çok iyi bildiği halde, meleklere:

-Kullarımı ne halde bıraktınız? Diye sorar. Melekler:

-Onları namaz kılarken bıraktır; yanlarına da namaz kularken varmıştık, derler.[6]

Abdullah b. Mesud der ki:

“Hafaza (koruyucu) melekleri sabah namazında biraraya gelir. Sonra gece melekleri Allah’ın huzuruna çıkar, diğerleri gelir. Sonra gece melekleri Allah’ın huzuruna çıkar, diğerleride yeryüzünde kalır” nitekim Allah (a.c) şöyle buyurmuştur;

“... Güneşin doğuşundan önce de, batışından önce de Rabbini hamd ile tesbih

---

[6] Buhari, Müslim.

et"[7]

"Fecre, on geceye (haccın on gecesine)..... yemin ederim ki."[8]

Ayette görüldüğü gibi fecre yemin edilmiştir. Üzerine yemin edilen şeyin şânı ise büyüktür.

Siz Kur'anın sabah ve ikindi namazından bahsettiği gibi özellikle bir namazın üzerinde durduğunu hiç gördünüz mü?

Süvarinin donanması konusuna daha sonra tekrar döneceğimden burada sözü fazla uzatmayacağım.

---

[7] Kâf, 39.

[8] Fecr, 1-2.

Sünen-i hüdânın[9] en hayırlısı:

Bu noktada Hz. Peygamber (a.s) şöyle buyurmuştur:

“Sabah namazının iki rekatlık sünneti dünya ve içindekilerden daha hayırlıdır”[10]

“Güneşin doğusundan önce sabah namazını, batışından önce de ikindi namazını kılan hiçbir kimse ateşe girmeyecektir”[11]

“Yatsı namazını cemaatle kılan, gecenin yarısını namazla geçirmiş gibi, sabah

---

[9] Sünen-i Hûda: Ezan, ikamet, cemaate devam gibi mahza dini anlam içeren sünnet.

[10] Müslim, Tirmizi.

[11] Müslim, Ebu Davud.

namazını cemaatle kılan ise tüm geceyi namazla geçirmiş gibidir.”[12]

“Karanlık gecelerde camilere yönelenleri eksiksiz tam bir nurla müjdele”[13]

Kıymetli okuyucu!

Sana hüsnü zan besliyorum.sabah namazını geçirdiğinde için yandığını canının sıkıldığını üzüldüğünü biliyorum.

Ve yine sabah namazını cemaatle kıldığında gönlünün açıldığını kalbinin huzur duyduğunu nefsinin meleklerin temiz âleminde süzülerek engin ufuklarda uçtuğunu temiz berrak ve hoş duyguların taşarak senin kuşattığını, güllerin ve reyhanların kokusunu aldığını da biliyorum.

---

[12] Müslim, Ebu Davud.

[13] Tirmizi, Ebu Davud, İbn Mâce.

Böyle bir ruh hali, dille ifadesi mümkün olmayan dolu bir ruh halidir, her gün ve her sabah bu ruh halinden kendini mahrum eder de zavallıdır. Nitekim şair mütenebbi şöyle demiştir;

“Üzerinde yüklü su varken

Çölde, susuzluğun öldürdüğü deve gibi”

Fakat sevgili kardeşim: sorun engellerdedir... evet nerdeyse bizden ayrılmayan engeller; bunlardan ne zaman kurtulsak yorgunluk, sıkıntı, uykusuzluk, iş, randevular, ziyaretler televizyok kanalları karşılaşmalar gibi bazen üstesinden geldiğimiz bazen de onların bizim üstemizden geldiği bitip tükenmek bilmeyen engeller yakamıza sarılıveriyor. Günahlarımızı affettirmek, vicanımızı rahatlatmak için döktüğümüz samimi olmayan gözyaşları da bizleri rahatlatmıyor. Nitekim Ahnef b. Kay şöyle demiştir;

“Kim gözünü ödünç verir ağlamak için

Ödünç verilen göz gördün mi ağlamak için?!”

Öyleyse sevgili kardeşim sorunun mâhiyetini ortaya koymak için beraber hareket edelim.

CİHAD ARAÇLARINDAN EMİN OLMAK SABAH NAMAZIYLA ALAKALI HUSUSLAR

1-Doğru Niyet: Doğru niyetli olduğunuzdan şüphem yok, ancak bunu, hatırlatmanın faydalı olacağı düşüncesiyle zikrettim.

2-Arzunun Gerçekleştirilmesi: Sabah namazına gitme hususunda arzunuz yoksa veya var da yeterli gelmiyorsa, bu nokta da Allah'tan kendi namınıza dua edin.

3-Kalbi Arzu: Bu kıymetli inciyi elde etme hususunda seni yarışa sevkedecek bir arzu ve istek kalbinde yeterli miktarda mutlaka bulunmalıdır. Fakat Allah korusun önemsenmeyen duyarlı olmayan donuk keçeleşmiş bir kalbe yapılacak birşey yoktur. Böyle birinin işlenecek ayrı bir bahsi vardır. Nitekim Ebu Feras el-Hamedâni şöyle demiştir:

"Nefislerimiz kıymetli şeyleri elde etmede

gevşek davranıyor.

Halbuki güzel kadına talip olana mehir pahalı gelmez.”

4-Helak Rızık Aramak: Allah’ın duânı kabul etmesi, helal lokma yiyebilmen ve cennete layık olabilmen için helal rızık araman gerek. Gerek insanlarla olan muamelelerde gerek çalışma zamanlarında ve gerekse ticari ilişkilerde şüpheli şeylerden kaçınmak, helal yiyecek aramak kabilindendir. Devamlı olarak şu şekilde dua et. “Allahım doğu ile batı arasını uzaklaştırdığın gibi benide haramdan öylece uzaklaştır.”

Bu bahsedilen cihad araçları olmadan, süvarinin atının sırtına binip cihad meydanına gitmesi doğru değildir. Nitekim Allah (a.c) şöyle buyurmuştur.

“Eğer onlar (savaşa) çıkmak isteselerdi elbette bunun için bir hazırlık

yaparlardı....”[14]

5-Duada Israrlı Olmak: Bilindiği üzere dua gerçek bir ibadettir. Allah’ın izniyle sıkıntıyı savar ve yine O’nun takdiriyle hayırlı şeyleri çeker. Duada ısrarlı olmak takdir ve tebrik edilecek bir iştir. Öyle ki böyle bir tutumun kadir ve kıymetini ancak Allah’ın kerem ve lutfuyla nasiplendirdiği kimse bilebilir. Nitekim şair şöyle demiştir.

“Özlemi ancak onu göğüsleyen

Aşkı da ancak çabalayan bilir.”

6-Kur’ân Okuma Virdi (ibadeti): Daha ötesinde batılın olmadığı nihai gerçeklik olan mele-i a’la (melekler) ile bağının devam etmesi, gönlünde yer eden Kur’ân ile bir taraftan uykudan uzaklaşmak bir taraftan da namaza yönelmek. Ruh

[14] Tevbe, 46.

dünyandan manevi pırıltıların çıkıp ruhunun ve bedeninin bunlar ile bütünleşmesi ve islam davetinin olmazsa almazı olan Kur’ânı öğrenebilmen işte tüm bu neticeleri elde edebilmen için düzenli olarak Kur’ân okuman gerekir.

7-Zikir ve İstiğfar: Allah’ın seni anması ki bundan daha büyük şeref yoktur, koruyucu bir meleğinin olması, Allah’ı çok zikreden erkek ve kadınlar sınıfına girebilmen, kalbte üst üste kümelenen ve ona ilişen günah kirlerini temizlemek ve sendeki güzelliklerin çıkmasına mani olan çirkinlikleri defetmek için hemen zikir ve istiğfar işine koyul. Çünkü bu işin yarını yok.

8-Gündüz Namazları: Yorgunluk, sıkıntı uyku ve ağırlık sebebiyle sabah namazını kaçırdığına üzülen kişinin gündüz namazlarında cemaatle ilk saflarda yer alması ve gayretli olması aşikar olacaktır. Böyle bir davranış içinde olmak sabah

namazında uyanabilmen için Allah’ın sana ihsan ettiği ilahi bir yardım demek olduğunu bil.

Aynı şekilde sahih hadislere dayalı olan 2 rekatlık revatıb sünnetlerin, kuşluk ve vitir namazının seni sabah namazına hazırlayacağını ve bu noktada başarılı olacağını hatırından çıkarma.

Şu âyeti tekrar hatırlatmak istiyorum.

“Buna (bu güzel davranışa) ancak sabredenler kavuşturulur; buna ancak (hayırdan) büyük nasibi olan kimse kavuşturulur”[15]

9-Günahları Terket: Gönül dünyan, hummalı bir uğraşı büyük bir çalışma olmaksızın nurun emilmesine, ekinin bitmesine, meyvenin devşirilmesine hazır,

---

[15] Fussilet, 35.

bembeyaz bir sayfa gibi olsun. Nitekim Allah (a.c) şöyle buyurmuştur.

“O, gökten su indirdi de vâdiler kendi hacimlerine sel olup aktı. Bu sel, üste çıkan bir köpüğü yüklenip götürdü. Süs veya (diğer) eşya yapmak isteyerek ateşte erittikleri şeylerden de buna benzer köpük olur. İşte allah hak ile batıla böyle misal verir. Köpük atılıp gider. İnsanlara fayda veren şeye gelince, o yeryüzünde kalır. İşte Allah böyle misaller getirir.[16]

Kıymetli kardeşim belki bu ayetin konuyla ne alakası var diyebilirsin?

Tefsir kitaplarına bakacak olursan Allah’ın (a.c) vahyin kılavuzluğuna yönelen kalpler için türlü türlü misal getirdiğini görürsün; kim kalbler kolayca nuru (vahyi) emer kabullenir, suyu tutar ekin biter ve

[16] Rad, 17.

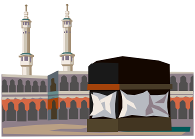
meyvelar olur. Bu tür nitelikte olmayan birtakım kalblerde vardır ki; Hz. Peygamber (a.s.) böylelerinden şu şekilde bahsetmiştir.

“Allah’ın benimle göndermiş olduğu hidâyet ve ilim yeryüzüne yağan bol yağmura benzer. Yağmurun yağdığı yerin bir bölümü verimli bir topraktır: Yağmur suyunu emer, bol çayır ve ot bitirir. Bir kısmı da suyu emmeyip üstünde tutan çorak bir yerdir. Allah burada biriken sudan insanları faydalandırır. Hem kendileri içer, hem de hayvanlarını sular ve ziraatlarını o su sayesinde yaparlar. Yağmurun yağdığı bir yer daha vardır ki, düz ve hiç bir bitki bitmeyen kaypak ve kaygan bir arazidir. Ne su tutar, ne de ot bitirir. İşte bu, Allah’ın dininde anlayışlı olan ve Allah’ın benimle gönderdiği hidâyet ve ilim kendisine fayda veren, onu hem öğrenen hem öğreten kimse ile, buna başını kaldırıp kulak vermeyen, Allah’ın benimle gönderdiği hidayeti kabul

etmeyen kimsenin benzeridir.[17]

Allah'ın haram kıldığı şeylere gözü kapamak, dili zikirle gönlü Allah sevgisiyle meşgul etmek, zihin dünyasında da Allah'ın varlığını devamlı canlı tutmak ne güzel bir bahtiyarlıktır. Nitekim Allah(a.c) Musa (a.s) dan hikâye ederek şöyle buyurmuştur: ".... Rabbim şüphesiz benimledir, bana yol gösterecektir."[18]

Günahların kalblerde meydana getirdiği tahribatı biliyormusunuz? Bu tahribatları beraberce görelim.

---

[17] Buhari

[18] Şûara, 62.

GÜNAHLARIN TAHRİBATI

1-Günahın yaptığı tahribatlardan biri, ilimden yoksun kalmaktır. Çünkü ilim Allah'ın kalbe attığı bir nurdur, günah ise bu nuru söndürür. Bir dönem imam Şafi'ye hocalık yapan imam malik ondaki keskin zekayı ve anlayışı görünce ona der ki; Ben Allah'ın kalbine bir nur verdiğini görüyorum. Öyleyse o nuru günah karanlığı ile söndürme.

Allah (a.c) günahlardan uzak duran muttaki kullarına ilim va'dinde bulunmuştur. Nitekim Allah (a.c) şöyle buyurmuştur: "....Allah'tan (a.c) korkun. Allah (a.c) size gereki olanı öğretiyor. Allah her şeyi bilmektedir"[19]

2-Tahribatlardan biri de; günahkarın kalbinde hissettiği bir yalnızlık bir boşluk

---

[19] Bakara, 282.

duygusudur. Nitekim Allah (a.c) şöyle buyurmuştur:

“Allah kimi doğru yola iletmek isterse onun kalbini İslam’a açar; kimi de saptırmak isterse göğe çıkıyormuş gibi kalbini iyice daraltır. Allah inanmayanların üstüne işte böyle murdarlık verir.”[20]

3-Günahkar, zifiri karanlık bir gecenin karanlığını nasıl hissediyorsa aynı şekilde kalbinde de bu karanlığı hisseder, böylece günahın kalbe verdiği karanlık gözüne beliren karanlık gibi olur. Çünkü itaat nurdur, günah ise karanlıktır. Karanlık arttıkça şaşkınlığın artması gibi, günahkârda nihâyetinde farkına varmadan bidatlere sapkınlıklara düşebilir. Böyle birisi gece karanlığında tek başına yürümeye çıkan bir kör gibidir. Karanlık biraz arttığında, karanlık ilk önce gözde

---

[20] En’âm, 125.

kendisini hissettirirken biraz daha arttığında yüzü kaplamaya başlar, sonra da tüm yüzü kaplar, nihâyetinde o karanlığı herkes görür.

Abdullah b. Abbas demiştir ki; “İyilik sahibinin, yüzde ışığı, kalpte nuru, geçimde genişliği, beden de bir kuvveti, insanların gönlünde de bir sevgisi vardır. Kötülük sahibinin de yüzünde siyahlığı kabir ve kalbinde karanlığı, bedende bir ağırlığı geçimde bir darlığı ve insanların gönlünde de hoşnutsuzluğu vardır. Nitekim Allah (a.c) bu karanlığı şu şekilde nitelemiştir. “Ayetlerimiz yalanlayanlar karanlıklar içinde kalmış sağır ve dilsizlerdir. Allah kim dilerse onu şaşırtır, dilediği kimseyi de doğru yola iletir”[21]

4-Günahlar kalbi ve bedeni zayıf düşürür, kalbi zayıf düşürmesi açık olan bir

[21] En’âm, 39.

husustur, hatta günahkarın tüm hayatına kasdedecek kadar zayıflatmaya devam eder.

Günahlar bedeni de zayıflatır; çünkü mü'minin kuvveti kalbinden kaynaklanmaktadır. Kalbi kuvvetlendikçe bedeni de kuvvetlenir. Günahkar her ne kadar bedeni kuvvetlide olsa bu beden kuvveti onu ihtiyaç halinde en zayıf bir durumda bırakıverir. Mesela geçmişe bakacak olursan İran ve Rumların fizik bedenlerinin en fazla ihtiyaç duyulan bir zamanda kendilerini yarıyolda bıraktığını, bunun yanısıra mü'minlerin kalb ve fizik kuvvetiyle onları alaşağı ettiğini göreceksin.

5-Günahın tahribatından biride- ki kula en tehlikeler tahribatlarından biridir. – günahların kalbin iradesini zayıflatmasıdır. Böyle bir kişide tevbe arzusu yavaş yavaş zayıflar neticede kalbindeki tevbe arzusu tamamen çıkar. Faraza kişinin yarısı ölmüş olsa yine Allah'a yönelmez ve kalbi günaha

bağlı ısrarlı ve fırsat bulduğunda o günahı tekrar yapmaya kararlı bir ruh hali içinde diliyle yalandan tevbe ve istiğfar eder. Böyle bir tutum büyük bir manevi hastalık olup sahibini helâke götürebilir.

6-Günahın tahribatlarından biri de şudur: Kişinin kalbinden işlediği günahların çirkinliği çıkar da günahlar o kişi için normalleşir, ne insanların kendisini görmelerine çekinir ne de eleştirilerine. Bu, fasıklar nezdinde tam bir eğlence ve kendinden geçmişliktir. Nihayet kişi artık günahıyla övünür kendisinin böyle bir günahı işlediğini bilmeyenlere yaptığını anlatır ve der ki; Arkadaş! Ben şöyle şöyle işler yaptım, diyerek yaptığını ballandıra ballandıra anlatır. İşte bu tür insanların hastalıkları kroniktir, iyileşmezler, böylelerine tevbe kapısı tıkalı olur genelde de yüzlerine kapılar kapanır.

7-Günahın tahribatlarından biri de şudur: Kişinin işlediği günahlar arttığında kalbinin

mühürlenip gafillerden olmasıdır. Nitekim "Hayır! Bilakis onların işlemekte oldukları (kötülükler) kalplerini kirletmiştir"[22] âyeti hakkında seleften biri o, peşpeşe günah işlemektir, demiştir. Hasan-ı Basri de "Kalb körelene kadar peşpeşe günah işlemektir. Yine aynı ayet hakkında başkaları da "Günahlar çoğaldığında günahlar kalbleri çepeçevre sarar." demiştir.

i. Kayyım'da (r.a) günahların ortaya çıkardığı sorunları açıklamıştır. Biz, bunların kalble bağlantılı olanlarından bahsedeceğiz.

1-Normal vucut ısısı bir bedenin tüm hayat fonksiyonlarının sağlıklı olması için nasıl gerekli ise kalbin manen yaşamı için, hayır yolunda çaba göstermekte bunun gibidir. Günah ise bu çabayı baltalar. Böyle

---

[22] Mutaffifin, 14.

diyoruz, çünkü körük altın, gümüş ve demirin kirini nasıl çıkarıyorsa hayır yolunda kişinin çabası vucutta bulunan pislikleri ve kötü sıfatları çıkaran ateş konumundadır. İnsanların mertebe ve âlicenablık bakımından en kıymetlisi kendi ıslahı için çabalayandır. Bundan daha kıymetlisi kendisiyle beraber başkalarının yararı için çabalayandır. Bundan dolayıdır ki Hz. Peygamber (a.s.) ümmetine karşı en fazla çaba sarfedendi. Allah (a.c) ise Hz. Peygamberden daha fazla gayretlidir. Nitekim Hz. Peygamber (a.s.) şöyle buyurmuşlardır. "Siz Sâdın gayretine şaşırıyormusunuz, ben ondan daha gayretliyim Allah (a.c) ise benden daha gayretlidir. i. Kayyım bu hadisin izahını şu şekilde yapar. "Kişinin günahlarla ilişkisi arttıkça kendine, ailesine ve tüm insanlara yapacağı gayreti çabası kalbinden çıkar. Bu gayret çaba kalpte, kişinin kendisinin ve başkasının yaptığı çirkinliği kabul etmeyecek derecede zayıflayabilir. İşte kişi, bu raddeye geldiğinde helak kapısını çalmış

olur. Bu nitelikteki çoğu kişi günahı çirkin görmemekle kalmaz daha da ötesinde çirkinlikleri ve zulmü diğer insanlara güzel göstermeye çalışır ve bu tür şeylere davetiye de bulunur teşvik eder ve gerçekleşmesi için. Çaba sarfeder. Demek ki gayret çaba kalbi, kalp ise organları korur ve bu şekilde ki çaba da, çirkinliklerin gitmesine vesile olur. Gayretsizlik kalbi öldürdüğünden kişinin azaları ölür de artık azaların kötülükleri savmaya mecali kalmaz.

Kalbin hali, hastalık karşısında kişiyi koruyan ve onu iyileştiren bir dirence benzer. Direnç gittiğinde hastalık neşvu nema bulup vucut kendini savunamayacağından kişi ölümle pençeleşecektir.

2-Günahın etkilerindne biri de, kalbi hayatın esası durumunda olan ve her hayrın başı olan haya duygusunu gidermesidir. Hayanın gitmesi de her türlü hayrın da

gitmesi demektir.

3-Günahın etkilerinden biri de kalbin hem Allah (a.c) a olan yücelik hissini zayıflatması ve hem de –kişi ister kabul etsin isterse etmesin- kendisinin diğer insanların kalbinde vakarını zayıflatmasıdır. Çünkü kulun kalbinde Allah'ın yücelik ve heybeti yer etseydi günah işlemeye cüret edemezdi. Aldanmış biri, gurura ve nefsinin oyununa kapılarak şöyle diyebilir; "Beni günaha sevkeden sadece Allah (a.c) hakkında beslediğim hüsnü zannım ve onun afvını ummamdır, yoksa kalbimde Allah'ın yüceliği noktasında en ufak bir şüphem yoktur" Ne var ki, bu söz nefsin oyunlarından biridir. Çünkü kulun gönlünde Allah'ın yüceliği yer etseydi o'nun koymuş olduğu yasaklara karşı hasssas olur. Ve kulun bu hassasiyeti kişiyle günahların arasına girerek kulun günah işlemesine engel olurdu. Günah işleme noktasında pervasız davrananlar ise Allah'ı (a.c) gerçek manada kavrayamamıştır.

4-Günahın etkilerinden biri de şudur: Günah kişinin Allah’a ve ahirete olan yolculuğunu zayıflatarak kişinin yoluna çıkar onu durdurur ve yolundan alıkor da kişiyi Allah’a bir adım atamaz hale getirir. Tabi bununla beraber günah, kişiyi bahsettiğimiz bu durumdan daha beter bir duruma götürmezse.

Buna göre günah, maksadına ulaşacak kişiye engel olur. Yürüyenin önünü keser hayrı arzulayanı ters yüz eder. Halbuki kalp Allah’a ancak kendi gücüyle yürür. Kişi günahlarla yara aldığında onu yürüten kuvveti de zayıflar.

Allah korusun bu kuvvet tamamen yok olduğunda kişinin Allah (a.c) ile irtibatı telâfisi imkansız bir şekilde kopabilir.

Günah ya kalbi öldürür veya korkunç derecede rahatsız eder veya gücünü zayıflatır. Hatta kalb zafiyeti, Hz. Peygamber (a.s) ın sığındığı; sekiz şey

içinde düşünülebilir ki bunlar şunlardır: "Gam, üzüntü, acizlik, tembellik, korkaklık, cimrilik, borcun ağırlığı, zalim insanların başa geçmesi"

5-Etkilerinden biri de Allah'ın günahkarın kalbine saldığı korkudur. Bundan dolayı günahkarı korkulu görürsün. Halbuki tâat, girenin dünya ve ahiret cezalarından emin olduğu yüce Allah'ın bir kalesidir. Allah'a (a.c) itaatten çıkanı, korkular her taraftan kuşatır. Allah'a itaat edenin, kendi hakkındaki korkuları güvene dönüşürken, günahkarın güvenide korkuya dönüşür. Bundan dolayı günahkarı korkak biri olarak görürsün; bir ayak sesini, eli sopalı adama yarar, her bir şeyden şüphelenir, her şeyin üzerine geldiğini zanneder. Bundan dolayıdır ki Allah'tan (a.c) korkanı Allah her şeyden emin kılarken, kendisinden korkmayanı herbir şeyden korkutur.

6-Etkilerinden biri de kalpte büyük bir yalnızlık hissi vermesidir, bundan dolayı

günahkar kendini yalnız hisseder. Bu yalnızlık kişinin Rabbiyle, halkla ve yine kendi arasında gerçekleşir. Günahlar arttıkça yalnızlık artar. En acı hayat korkakların ve yalnızların hayatı en tatlı hayat ise İslamla hem hal olanların hayatıdır. Şayet akıllı biri, düşünüp taşınsa ve günahın lezzetiyle ondan kaynaklanan korku ve yalnızlığı tartsa içinde bulunduğu kötü durumunu ve büyük aldanışını farkedecektir. Bu kişinin içinde bulunduğu durumun sebebi ise, ibadetin lezzetini ve iç huzurunu günah ve günahın meyvesi olan yalnızlığa değişmesindendir.

7-Etkilerinden biri de; Günahın kalbin sağlığını istikametini değiştirip, hastalanmasına bozulmasına kadar götürmesidir. Ve böylece kalp nemalandığı gıdalarla fayda bulamayan özürlü bir hasta gibi olmaya devam eder. Çünkü günahların kalbe etkisi hastalıkların bedene tesiri gibidir, hatta günahlar öyle kalp hastalıklarıdır ki terkedilmesinden başka

ilacı yoktur. Salih insanlar şu noktada birleşmişlerdir. Kalpler, mevlalarına yönelmedikçe meyvelerine veremez. Manevi kirlerden arınmadıkça Mevlalarına varamaz. Hastalıklarıda yok olmadıkça kalpler sağlam olamaz. Bu da ancak nefsin, hevasına muhalefetiyle olur. Heva ise kalplerin hastalığıdır. Şifası ise ona muhalefet etmektir. Şayet nefis (kişi) bu muhalefetinde hastalığa mukavemet gösterirse hastalığı ya öldürür ya da öldürmelik olur.

8-Etkilerinden biri de; Günahın kişiyi devamlı olarak şeytanın esaretinde şehvetlerinin kıskacında ve nefsinin prangaları içinde bırakmasıdır. Kişi sonunda şöyle der; Günah esareti içinde prangalanmış mahpus birisi Allah’a (a.c) nasıl yönelebilir, nasıl bir adım atar. Kalb günah bataklığına saplandığında, afetler, saplantılarının durumuna göre her yönden kapıyı çalar. Kalp adeta bir kulş gibidir. Kuş yükseldikçe tehlikelerden uzaklaşırken

yere yaklaştıkçada kuş için tehlikeler artar. İşte kalbin durumunda kuşun durumu gibidir. Kalb Allah'tan (a.c) her uzaklaştığında tehlikler ona hızla yönelir ve Allah'a her yaklaştığında kalbten de tehlikeler uzaklaşır. Allah'tan (a.c) uzak olma da derece derecedir. Örneğin; bidatın manevi zararı isyandan, isyanın verdiği zarar gafletten daha büyüktür. Şirk manevi zararı ise tüm bunlardan daha büyüktür.

9-Etkilerinden biri de şudur; Kişi bir sıkıntı bir musibete düştüğüde veya ölüm döşeğindeyken dili ona ihanet edebilir.

İ. Kayyım der ki: "Günahkar kişi bi r sıkıntı bir musibet veya bir belaya düştüğünde kalbi ve dili kendisine en faydalı olan şeyden mahrum ederde kalbi, Allah'a (a.c) tevekküle, ona yönelmeye huzurunda boyun bükmeye yönelmez. Dili Allah'ın zikrine yatmaz, diliyle Allah'ı (a.c) zikretsede kalbiyle dilini toparlayamaz. Dolayısıyla ne kalp, dil üzerinde zikrin etkisini gösterecek

şekilde hâkimiyetini sağlayabilir, ne de dil ve kalp, zikredilen kelimeye kendisini verebilir. Her ne kadar bir zikir ve dua içinde de olsa bu zikir ve duası umursamayan gafil bir kalpten çıkar. Bu nokta da kişi, organlarının kendisine yardımcı olmasını istese organları kendisine olumlu bir cevab vermeyecektir. İşte bütün bunlar günahın ortaya çıkardığı etkilerdir.

Burada bundan daha korkunç ve trajik birşey daha var. O da ölüm esnasında dilinin ve kalbinin ona ihanet etmesidir. Kelime-i şehadeti söylemede zorlanabilir. Nitekim insanlar son nefesini yaşayanlarda böyle bir hali gözlemlemiştir. İ. Kayyım daha sonra bu nitelikteki kişilerin ölüm döşeğinde iken şarkı türkü küfür ve malla ilgili abuk sabuk konuştuğuna dair birçok örnek zikreder ve der ki, “Allah’ın zikrinden gafil, hevasına tabi ve taşkınlık eden, Allah’ın, kalbini kendini zikretmesinden bırakıp işinde aşırı giderek hevasına uyan kimseye nasıl olurda hüsn-ü

hâtime (iman üzere ölme) nasib olur."

İ. Kayyım der ki "Günahlar kalbin basiretini bağlar da gerçeği gerektiği gibi anlayamaz, kalbin kuvvet ve azmini zayıflatarak bu niteliklere devam edememesini sağlar, hatta günahlar kalbi o denli istila eder ki kişinin kavrayışı alabora olur, batılı hak, hakkıda batıl, iyiyi kötü, kötüyü de iyi olarak kavrar. Gidişatında bozulma gerçekleşirde Allah'a (a.c) olan yolculuğundan âhirete olan hazırlığından ayrılarak, bundan sonra Allah'tan ve ayetlerinden bihaber olan ve dünya hayatına razı olup gönlünü dünyaya bağlamış olan boş kişilerin rotasına doğru yol almış olur. Günahların etkisi sadece bu olsa bu bile günahları, terkedip onlardan uzaklaşmaya yeter de artar bile.

Bunun yanısıra ibâdet ise kalbi parlatır ve cilalandırır, onu kuvvetlendirip, sağlamlaştırır. Öyle ki ibadetin kalbi temizlemesiyle kalp parıldayan cilalı bir

ayna gibi olur. Şeytan böyle bir kişiye yaklaştığında, kulak hırsızlığı yapan bu şeytana nasıl delici ateş topları isabet ediyorsa, şeytana da böylesi bir mü'minin nuru isabet ederek kaçmasına vesile olur. Şeytan böyle bir kalpten kurdun arslandan korktuğundan daha fazla korkar. Böyle bir kalbin sahibi ile, etrafını çeşitli arzularla karartılıp şeytanında böyle bir yeri mesken edinip otağını kurduğu bir kalbin sahibi hiç aynı olur mu? Böyle birinin karşısına şeytan çıkar çıkar ve onu selamlayarak şöyle der: "Benim gibi ne dünya da ne de ahirette felah bulmayacak biri sana kurban olsun"

11-İ. Kayyım başka bir yerde şöyle der; "Günahların etkilerinden biri de kalbi, körleştirmesi sağırlaştırması ve dilsizleştirmesidir. Yine etkilerinden biri de; Nasıl bir mekan, içindekilerle beraber göçüyorsa kalpte sahibiyle birlikte farkına varmaksızın en aşağı derekelere dahi yuvarlanıp gidebilir.

Kalbin değişip bozulmasıda günahın etkilerindendir.

İ. Kayyım sözlerine devam ederek şöyle der; "Kendisi farkında olmadan kalbi dönmüş değişmiş yerin dibine geçirilmiş nice kalp var ve yine bunun gibi insanların övgülerine, Allah'ın günahlarını örtmesine ve Allah'ın kendisine verdiği nimetlerin nikmet (azap) değilde nimet olduğuna aldanmış nice kalp var. İşte bütün bunlar kendini bilmez cahilin lutuf ve ihsan zannettiği aldanmalardır.

12-Etkilerinden biri da kalbin ters yüz olmasıdır. Böylece kişi batılı hak, hakkı da batıl, görerek kendini ıslahatçı olarak görür. Allah'ın yolun davet etttiğini sandığı halde Allah'ın yolundan saptırır. Kendisinin dosdoğru olduğunu zannettiği halde insanları saptırır. Ve yine kendisinin Allah'a itaat ettiğini sandığı halde hevasına uyar. İşte bütün bunlar sebebi kalpten kaynaklanan aldanmalardır.

Şimdi cihad araçlarını elde ettikten sonra bunların sağlıklı ve etkin bir şekilde olup olmadığını aşağıdaki çizelge ile tesbit etmen gerek.

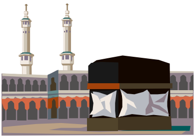
SABAH NAMAZIYLA ALAKALI ÖĞELERİN OLUŞMA BOYUTUNU ÖLÇER İKİNCİ ÇİZELGE

ÖĞELER	Devamlı 10	Genelde 7,5	Bazen 5	Nadiren 2,5	
DOĞRU NİYET					
İYİLİK YAPMAK					
KALBİ ARZU					
HELAL GIDANIN ARAŞTIRILMASI					
ISRARLI DUA					
KUR'AN VİRDİ					
ZİKİR VE İSTİĞFAR					
GÜNDÜZ NAMAZLARI					
GÜNAHLARIN TERKİ					
TOPLAM	90	67,5	45	22,5	

Çizelgenin Anahtarı: 22,5-44= Cihad araçları az, yükseltmen gerek.

45-67=makul, daha da iyi olabilir.

67,5-90= Güzel, devam et.

SÜVARİNİN DONANMASI

Karşılığı cennette bir ev olan iki rekatlık sabah namazı

Öyleyse soruyorum; cennette kaç ev senin için inşa edildi.

Amr b. Evs (r.a)'den yapılan rivayete göre; Bana Ebu Sufyanın oğlu Anbese, ölüm hastalığında iken bana bir sır verdi.

Anbese ümmü Habibenin Hz. Peygamberden (a.s) rivayetle şöyle demiştir: "Kim bir gün ve gecede on iki rekat namaz kılarsa ona cennete bir ev inşa edilir"

Ümmü Habibe der ki; Bu on iki rekat namazı Hz. Peygamber (a.s) dan duyalı beri terketmedim. Anbese der ki; Bu on iki rekat namazı ümmü Habibeden duyalı terketmedim. Amr. b.Evs der ki: Ben de bu on iki rekatlık namazı Anbese'den duyalı

terketmedim.

Acaba senin için cennette kaç ev inşa edilmiştir, biliyor musun? Nice fırsatı, böylesi cazibeli bir teklifi layıkıyla düşünemediğinden belkide kaçırmışsındır.

Kişi sabah namazının sünnetini kaçırdığında, cennette kendisine ev inşa edilmesi gibi dereceleri kazandıracak bir kısım nafile namazlarda da tembellik edebileceği endişesiyle üzülür. İşte böyle birinin, böylesi kıymetli fırsatları bir daha kaçırmaması için kendini hesaba çekip çeki düzen vermesi gerekir.

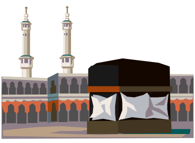
Cennet, nedir cennet? Depreşen bir hoşluk, muhkem köşk,... tertemiz nezih eşler.... uzamış gölge çağlayan akarsu bitip tükenmek... bilmeyen ve yasakta edilmeyen bol meyve yüksek döşekler....sıra sıra yastıklar serilmiş yumuşak tüylü halılar.... köşkler ırmaklar.... ağaçlar meyveler... bitip tükenmek bitmeyen bir lezzet ve mutluluk

sonsuz bir rahatlık... usancın ve günahın olmadığı bir yer...rahatlık ve hoşluk hurma ve narlar... cemalullah'ı görme... bir iç huzuru ve hoşnutluk, peygamber nebi sahabi ve seçkin kişilerle sohbet...

Ey lutufkar olan Allahım! (a.c) Hakkımızda bir hesap münakaşası ve azap hükmü olmadan senden firdevs-i Âlayı istiyoruz.

Şimdi sevgili kardeşim! Daha önceki hazırlıktan sonra sıra bu alanda faydalı olacağını düşündüğümüz birtakım amelleri (eylemler) yerine getirmenin sırası geldi. İnşaallah gökten inen suyun, yeryüzü tarafından kabul görüp yeryüzünde ekinin çıkıp meyve vermesine sebeb olduğu gibi bu amellerde sen de etkisini gösterip güzel neticelere sebeb olur.

Allah cümlemizin yardımcısı olsun.

SABAH NAMAZININ İHMALİ PROBLEMİNİN ÇÖZÜMÜYLE ALAKALI ALİMLERİN GÖRÜŞLERİ[23]

Bir kardeşimiz sıkıntısını şöyle dile getirmektedir. Çoğunlukla sabah namazını kaçırıyorum, en iyi ihtimalle namazı, sabah cemaatini kaçırdığımda kılabilen ve nadiren zamanında kılan birisiyim, genelde de güneş doğduktan sonra uyanabiliyorum. Vaktinde kalkmak için çok uğraştım ama nâfile. Sizce problemi nasıl çözebilirim?

Cevab: Sorunun çözümünün biri ilmi (teorik) diğeri ameli (pratik) olmak üzere iki yönü vardır.

İlmi yön de iki bakımdan ele alınabilir.

---

[23] Prof.Dr. Muhammed Salih Müncid'in konferasından özetle.

1-Müslümanın sabah namazının kıymetini ve Allah katındaki yüceliğini bilmesi gereklidir. Nitekim Hz. Peygamber (a.s) şöyle buyurmuştur; “Sabah namazını cemaatle kılan sanki gecenin tümünü namazla geçirmiş gibidir.”[24] “Münafıklara en ağır gelen namaz, yatsı ve sabah namazlarıdır şayet bu namazdaki (ecri) bilselerdi apalayarakta olsa gelirlerdi.”[25]

“Sabah namazını kılan kimse Allah’ın (a.c) himayesindedir. Dikkat et, ey Ademoğlu! Allah (a.c) bizzat himayesinde olan bir konuda seni sorguya çekmesin”[26]

---

[24] Müslim, Tirmizi

[25] Ahmed b. Hanbel.

[26] Taberâni.

“Bir takım melekler gece vakti, diğer bir takımı da gündüz vakti birbiri ardınca gelip sizin aranızda bulunurlar. Onlar sabah ile ikindi namazında bir araya gelirler. Geceleyin aranızda kalmış olanlar Allah’ın huzuruna çıkarlar. Allah (a.c), kullarının halini çok iyi bildiği halde, meleklere;

-Kullarımı ne halde bıraktınız? diye sorar. Melekler:

-Onları namaz kılarken bıraktık; yanlarına da namaz kılarken varmıştık, derler”[27]

“Allah (a.c) katında en faziletli namaz, Cuma günü cemaatle kılınan sabah namazıdır.”[28]

“Sabah ve ikindi namazlarını kılan, cennete

---

[27] Buhari.

[28] Ebu Nuaym.

girer.”[29]

2-Müslümanın, sabah namazını kaçırmanın tehlikeli olduğunu aşağıdaki bahsedeceğimiz hadisler doğrultusunda bilmesi gerekir. Nitekim Hz. Peygamber (a.s) şöyle buyurmuştur. “Münafıklara en ağır gelen namaz, yatsı ve sabah namazlarıdır.” İbni Ömer demiştir ki; “Biz bir kişiyi sabah namazında göremediğimizde hakkında su-i zan beslerdik.”[30]

Bu iki namazdan geri kalan hakkında yapıklan su-i zan, bu namazlara olan devamın, kişinin sadakatinin (doğruluğunun), imanının ve ihlasının ölçütü olmasından dolayıdır. Sabah ve yatsı namazı kişinin ihlasının imanının

---

[29] Buhari.

[30] Taberâni, Mü’cemü’l-Kebir.

doğruluğunun ölçütü dememizin sebebi şudur; Kişi gündüz durumunun ve çalışma şartlarının gündüz namazlarına müsait olma sebebiyle gündüz namazlarını kılabilme imkanına sahipken sabah ve yatsı namazlarını ise ancak kararlı ve azimkar biri ifa edebilir.

Sabah namazını kaçırmanın tehlikeli ifade eden hadislerden biri de şudur; “Sabah namazını kılan Allah’ın himayesindedir. Dikkat et, ey Âdemoğlu! Allah (a.c) bizzat himayesinde olan bir konuda seni sorguya çekmesin”[31]

Allah’ın, himayesinde olan bir konuda sorguya çekmesinin anlamı şudur: Kim Allah’ın (a.c) hukukunda ve ona olan sözünü yerine getirmede ki bir kusurdan dolayı Allah tarafından sorguya çekilirse bu sorgu, Allah’ın o’nu cezalandırması

---

[31] Müslim.

anlamına gelir. Çünkü Allah'ın denetiminden kimse kaçamaz.[32]

Bu bahsettiğim iki husus mü'minin, kalben gayretini artırdığı gibi sabah namazını kaçırmamasınıda sağlar. Bahsettiğim birinci husus müslümanın sabah namazının elde etmesini sağlarken diğeri de sabah namazının halife alma gibi bir günaha düşmekten korur.

Problemin pratik yönüne gelince, burada bir müslümanın, takip ettiğinde kendisine, sabah namazını cemaatle kılma alışkanlığı kazandıracak bir dizi önlem vardır.

Bunları sıralayacak olursak;

1-Erken Yatmak: Sahih bir rivayette Hz. Peygamber (a.s)'ın "Yatsıdan önce uyumayı sonrasında da oturup konuşmadan

---

[32] Müslim hâşiyesi.

hoşlanmadığı belirtilmiştir. Öyleyse bir müslümanın yatsı namazından önce uyumaması gerekir. Ama maalesef günümüzde yatsı namazı öncesi uyuyanların çoğunu, gecenin kalan kısmını yorgun bitkin ve uyuşuk bir halde geçirdiğini görmekteyiz.

Alimler yatsı namazından sonra oturup konuşmanın mekruh olma gerekçesini; uzun sohbetlerin sebebiyet verdiği ağır uykudan dolayı kişinin gece namazına veya sabah namazına, caiz olan veya tercih edilen yahut da ideal vaktinde kalkamayacağı endişesinden olduğunu söylemişlerdir:

Hadis şârihleri yatsı namazından sonra konuşmanın mekruh olma gerekçesini; bahsedilen vakitte ki konuşmaların çok faydalı olmayacağı şeklinde izah etmişlerdi. Ancak ilmi çalışma içinde olmak, salih insanların menkıbelerini öğrenmek, misafirlerle kendilerini ilgilendiren önemli

işler hakkında konuşmak aile fertlerinin birbiriyle hem hal olması gibi durumlar mekruh değildir. Öyleyse bir müslümanın, sabah namazında dinç bir şekilde uyanması ve namazı cemaatle kılmasını engelleyen uykusuzluktan kaçınması için erken yatması gerek.

Uyku ihtiyacı, kişilere göre değiştiğinden herkese uyması gereken bir uyku standardı getirilemez. Fakat herkesin sabah namazına dinç bir şekilde kalkabilmesi için kendine bir zaman sınırlaması getirmesi gerek. Örneğin bir kişi saat 23’00 ten sonra yattığında sabah namazına kalkamıyorsa bu kişinin bu saatten sonra yatması şer’an cazi değildir.

2-Abdeste ve uyku öncesi zikirleri okumaya özen göstermek:

Bunlara özen göstermek kişinin sabah namazına kalkmaya yardımcı olur.

3-Sabah namazına kalkma azmi ve samimiyetiyle yatmak:

Yatarken çalar saat kurmayıp, kimsenin de kendisini sabah namazına kaldırmak için uyandırmasını istemeyen kişi, ne böyle bir bozuk niyetle sabah namazına kalkabilir ne de sabah namazına kalkama da başarılı olabilir.

4-Uyanır uyanmaz Allah'ı zikretmek:

Kimileri ilk etapda uyanıp sonra tekrar yatağa yatabilir. Fakat kişi uyanır uyanmaz Allah'ı zikrederse şeytanın bağlarından biri çözülür ve bu onun için sabah namazına kalkmada itici bir güç olur, abdest aldığında kararlılığı gerçekleşir ve şeytan uzaklaşır. Kişi namazını kılıp bitirdiğinde de şeytanını rezil edip kendi mizanını (sevabını) ağırlaştırır. Neticede de dinç ve gönül huzuruyla sabaha girer.

5-Namaza kalkmak için mutlaka aile

efradından ve salih insanlardan yardım istenmeli:

Bu hususta yardım istenmeli ve bilinmeli ki böyle bir yardımlaşma şu ayetlerin muhtevasına girer.

“Asra yemin ederimki insan gerçekten ziyan içindedir. Bundan ancak iman edip iyi ameller işleyenler ve sabrı tavsiye edenler müstesnadır”[33]

Öyleyse bir müslümanın, mesela eşine kendisini sabah namazına kaldırmasını, kendisininde ne kadar yorgun olursa olsun bu hususta kararlı davranmasını söylemesi gerekir. Hâkeza çocuklarında, bu nokta da kendilerini sabah namazına uyandırmak için babalarından destek istemesi gerekir. Yoksa bir babanın tutumu şöyle olmalıdır; “Çocuklarım imtihanı var, yorgunlar

[33] Asr, 1-3.

öyleyse yatsın uyusunlar daha küçükler", Doğrusu bir babanın böylesi bir tutumu doğru olmadığı gibi böyle bir yaklaşım baba şefkatiyle de bağdaşmaz. Şayet onlara acınacak ve şefkat edilecekse bu acıma ve şefkat babanın ibadeti yerine getirme noktasında onlara yardımcı olmasında aranmalıdır nitekim Allah (a.c) söyle buyurmuştur:

"Ailene namazı emret; kendinde ona sabırla devat et..."[34]

Aile bireyleri arasında destek ve yardımlaşma nasıl gerekliyse Allah için kardeş olan müslümanlar arasında bu destek ve yardımlaşma öylece gerçekleşmelidir. Örneğin yurtta kalan üniverste öğrencileri ve cadde de oturan komşular namaza kalkma noktasında birbirlerine yardımcı olmalıdır.

---

[34] Taha, 32.

6-Namaza kalkmak için Allah’a (a.c) dua etmek:

Çünkü dua etmek, herhangi bir şeyde başarılı olmanın en büyük etkenlerindendir.

7-Uyarı Vasıtalarını kulklanmak:

Örneğin kişi, bu noktada çalar saati uygun bir yere koymalıdır. Çünkü kimileri saati yanıbaşına kor, saat çaldığında da saati hemen kapatır ve uykuya devam eder, böyle birisi çalar saatin kendine faydalı olmasını istiyorsa onu kendinden az uzak bir yerde bulundurması gerekir.

Kişi uyanmak için çalar saati kullanabileceği gibi telefonla da uyanabilir, bir müslğman sabah namazına uyanmak için böylesi araçlara harcadığı parayı çok görmemeli. Çünkü böylesi bir harcama Allah yolunda sadaka hükmündedir. Allah’ın (a.c) emrini yerine getirmek için dünyanın parası verilse yeridir.

8-Uykulu yüze su serpiştirmek:

Bu husus gece namazı kılmak ve eşini uyandırmak için kalkan birinin Hz. Peygamber (a.s) tarafından övüldüğü bir hadiste geçmiştir. Şöyle ki;

Eşlerden biri gece namazına kalktığında şyet eşi kalkma hususunda ağır davranıyorsa ayakta olan, uyuyanın yüzüne su serperdi.[35]

Buna göre uyandırmak maksadıyla yüze su serpmek şeri yöntemlerden biri olup realitede de insana dinçlik verir. Kişi böyle bir yöntemle uyandırıldığında kızabilir öfkelenebilir, bazen ağzından hoş olmayan sözler çıkarak etrafa tehditler savurabilir. Burdan dolayı uyaranın meseleye sabır ve anlayışla yaklaşması, sorumluluğun uyuyandan kaldırıldığını hatırlaması ve

---

[35] Ahmed B. Hanbel.

uyarılanın takındığı olumsuz tavıra tahammüllü yaklaşması gerek. Uyarılan kişilerin takındığı bu olumsuz tavır uyaranların şevkini kırmamalıdır.

9-Tek başına yatmamak:

Nitekim Hz. Peygamber (a.s), kişinin, evinde tek başına gecelemesini yasaklamıştır.[36]

10-Uzak yerlerde yatmamak:

Mesela kişinin, ailesine kaldığı yeri söylemeden evin damında veya uzak bir odasında veyahut da toplu bir yerde yatması uygun olmaz. Çünkü insanlar sizin orada yattığınızı aklına getiremeyebilir.

Bundan dolayı nerede olduğunuzdan haberdar olamayacaklerından bizi namaz

---

[36] Ahmed B. Hanbel.

için uyandıramayacaklar, belkide ailesi ve arkadaşları camiye gittiğini sanacaklar. Bu sebepten dolayı kişinin uzak bir yerde uyuması gerekiyorsa yapacağı şey yanında bulunanlara, namaza kaldırma hususunda tenbihatta bulunmak olacaktır.

11-Uyandığında gayretli olmak:

Kişi uyanmanın ilk evresinde adeta ayağa dikilmesi gerekir, aşamalı bir şekilde ayağa kalkmamalı. Nitekim birini uyandırmak için bazıları defalarca gidip gelir. Uyandırılmaya çalışılan kişide her defasında kalkar ama arkadaşı gittiğinde yatağa döner, bu aşamalı uyanma faaliyeti genelde neticesiz kalır, bundan dolayıda yatağa tekrar yatmamak için ayağa dikilmemiz gerekir.

12-Çalar saati namaz vaktinden çok öncesine kurmak:

Kişi namaz vaktinden önceki bir zamanda

kalktığında, “kendine daha vaktin var, hele az daha uyuyayım ben ne yaptığımı biliyorum” diyeceğini biliyorsa çalar saati namaz vaktinden önceki bir zamana kurmamalı, yani saati tam zamanında kurmalıdır.

13-Gece namazıda olsa fazla uykusuz kalmamak:

Kimileri gece namazını uzatıp sabah namazı vaktinin arefesinde uyanırım düşüncesiyle yattığından böylelerinin sabah namazına uyanması zordur. Bu da genelde ramazan ayında oluyor. Şöyle ki; kişi sahurunu yapıyor sonra da sabah namazını hemen arefesinde yattığından sabah namazını kaçırıyor. Şüphe yok ki bu büyük bir hatadır. Çünkü sabah namazı, geceyi günah işlemeden hatta mübah şeylerle uykusuz geçirenler şöyle dursun, nafile namazdan önceliklidir. Şeytan bazen kişiye, gece vaktindeki tartışma programlarını özendirebilir, böylece kişi sabah vaktinden

önce yatar ve namaza kalkamaz böylelerinin attıkları taş ürküttükleri kurbağaya değmez (yani kaybettikleri kazandıklarından fazla olur).

15-Uyku öncesi fazla yememek:

Çok yemek ağır uykunun sebeplerindendir. Fazla yiyen fazla yorulacağından fazla uyur, tabiatıyla böyle birinin kaybı da fazla olacaktır. Öyleyse kişinin akşam ögününü hafif tutması gereklidir.

16-Sabah namazının iki rekatlık nafilesinden sonra Hz. Peygamber (a.s), sağ yanına yatma sünnetini tatbik etmedeki yanılgıdan kaçınmak:

Kimileri, Hz. Peygamber'in (a.s) "Sizden biriniz sabah namazının iki rekatlık sünnetini kıldığınızda sağ yanına yatsın" (Tirmizi) türünden rivayetleri duyabilir. Evet, Hz. Peygamber (a.s) sabah namazının sünnetini kıldığında sağ yanına yatar sonra

da Bilal, Hz. Peygamber'i (a.s) kaldırır, oda namaza kalkardı. İnsanlar Hz. Peygamber'in (a.s) böyle bir atbikatını işitip bu sünneti uygulamaya niyetlenebilir. Fakat kişi sabah namazının sünnetini kılıp sağ yanına yattığında sünneti yapayım derken derin bir uyku içine girebileceğinden bu sünneti layıkı vechiyle yapamayabilir. Kanaatimizce böyle bir uygulama hadisin yeterince anlaşılmamasından kaynaklanmaktadır. Bir defa Hz. Peygamber'in sağ tarafa yatması, uyku için değildir. Ayrıca Bilal (r.a) onu sağ yanına yatmış bir vaziyetteyken namaza uyandırmaktaydı.

Nitekim İmam Ahmed ve İbn. Hıbba'nın rivayetine göre; Hz. Peygamber (a.s) sabah namazından önce dinleneceklerinde başını sağ avucuna koyar ve dirseğini dikerdi. Uyku hususunda böyle bir uygulama, uykuda dalıp gitmeye engel olur. Çünkü böyle bir uygulamada uyuyanın başı avucuna ve dirseğine dayak olarak dik olur,

uykuya daldığında dabaşı düşer ve uyanır.. Buna ilave olarak ta Bilâl (r.a)'ın, Hz. Peygamberi sabah namazına kaldırmakla görevlendirildiğini söylememiz gerek.

17-Gece namazını sabah namazının hemen arefesinde gecenin son deminde kılmak:

Bu husus, gece namazı olan vitir namazı bittiğinde sabah namazı için kamet getirecek şekilde olmalıdır. Böylece ibadetler hem bitişik olur hem de vitir namazı gecenin faziletli vakti olan son üçte birlik deminde eda edilmiş olur, sonra da kişi sabah namazını dinç bir şekilde kılmaya koyulur.

18-Yatarken Hz. Peygamberin (a.s) yaptığı "gibi sağ yanına yatmak:

Kişi, uyanmayı zorlaştıran farklı yatma durumlarının aksine Hz. Peygamberin (a.s) yaptığı gibi sağ yanına yatmalıdır. Bu nokta

da, Hz. Peygamber (a.s) yanağını sağ avucunun içine koyarak yatardı.

19-Kaylûle (Gündüz uykusu) dan yararlanmak:

Kaylûle uykusu bu noktada kişinin gece uykusunun normal ve dengeli olmasına yardımcı olur.

20-İkindi ve Akşamdan sonra yatmamak:

Bu ikivakitte uyumak yatma zamanını geciktirir, yatma zamanını geciktiren kişinin de, zamanın da uyanması haliyle zorlaşacaktır.

21-İnsanın, namaza uyanmasına sebep olan en hayırlı sâik (etken) ihlastır;

O herşeyin başıdır. Kalbi alevlendiren vicdanı uyaran bir ihlasın mevcudiyetinde – kişi fecirden önce birkaç dakika kestirse bile- böyle bir ihlas kişinin sabah namazını

cemaatle kılmasını sağlamaya yeter sebeptir.

Gerçekten ihlas ve doğruluk ibadete düşkün olan kimi insanları zamanında uyanmalarına yardımcı olan tuhaf yöntemleri kullandırmaya yönlendirmiştir. Bu kişilerin böyle bir yöntem içinde olmaları onların ibadet noktasında gayretli, düşkün ve fedakar olduklarını göstermektedir. Örneğin bunlardan biri, yatacağında yanına farklı zamanlarda ayarladığı birkaç çalar saat koyar, kişi çalar saatin birini susturduğunda az sonra diğer çalar saat devreye girerek uyanmasını sağlar. Ve yine bu yöntemlerden birisi şöyledir; kişi uyurken eline ip bağlar ve onu odasının penceresinden sarkıtır, camiye giden arkadaşlarından biri oradan geçtiğinde ipi çekerek arkadaşının sabah namazına uyanmasını sağlar.

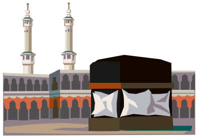
İhlas ve kararlılığın neleri gerçekleştirdiğini gördün değil mi? Fakat günümüz

insanlarındaki iman zayıflığı ve ihlasın azlığı acı bir gerçektir. Birçok caddede camiin etrafında ikamet eden çoğu insana rağmen sabah namazındaki safların ve namaz kılanların azlığı söylediklerimize tanıklık etmektedir.

Bununla birlikte bazı insanlarındaki ağır uyku bir hastalık derecesindedir, böyle bir hastalık irade dışı olduğundan mazur görülebilir; ancak böyle bir hastalığı olan kişinin Allah'a dua etmesi, elinden geldiğince kurtuluş çareleri araması ve doktora başvurması gerekir.

Son olarak insanlar arasında yaygın olan bir inanışa dikkat çekmek isteriz, o da: İnsanların, sabah namazına kalkmak isteyen birinin, kehf sûresinin sonunu okuduktan sonra kalbinden kalkacağı saate niyet etmesi ve bu niyeti sebebiylede kalkacağı anlamına gelen bir hadisin olduğu inancıdır. Ve bunlar bu icraatın netice verdiğini iddia ederler. Oysa ki yolların en hayırlısı olan

Hz. Peygamberin (a.s) sünnetinde böyle bir hadis olmadığından bu tür rivayetlere itibar edilmez, kıymeti yoktur.

UYKUSUZLUK PROBLEMİ

Bu bölüm, uyku problemi ve problemin çözümüne ilişkin birkaç talebten oluşmaktadır. Çünkü çoğu kişi zamanının çoğunu uykusuz geçirmektedir.

Uykusuzluğun tek bir çeşidi olmayıp üç tür uykusuzluk vardır.

1-Müslüman tebanın maslahatına yönelik cihat ve sınır nöbeti uğrunda, ibadet uğrunda ve yine geceleri namaz kılmak ve kuran okuma uğrunda çekilen uykusuzluk, evet bu tür güzellikler uğrunda çekilen uykusuzluk övgüye değerdir. Nitekim Hz. Allah (a.c) şöyle buyurmaktadır. "Geceleri pek az uyurlardı. Seher vakitlerinde de istiğfar ederlerdi."[37]

Burada müslümanları gece vakti koruyup

---

[37] Zariyat, 17-18.

gözetleyen, gözetlerken vaktini namazda geçiren ve daha sonra müşriklerden birinin okuna hedef olup kanı akarken bile namazda rabbiyle olan münacatından haz alan o yüce sahabiyi unutmamalıyız.

Nitekim gönüllü ve dürüst aydınlar, toplum hakkında duyarlı olan hassas kişilerin uykularını bölecek önemli meseleleri anlatma uğrunda uykusuz kalmaktadırlar.

Cezayirdeki müslüman aydınlar cemiyetinin kurucusu prof. Beşir ibrahim ile prof. Abdülhamid b. Badis adındaki profesörler arasında cereyan eden müzakereler bu kabildendir. Bu kişiler şehirdeyken İslam toplumunun meselelerini, ona dahil olan bidatleri hurafeleri ve geri kalmışlık meselelerini sabaha kadar tartışarak geceyi uykusuz geçiriyorlar ve cezayir toplumunun bu çöküntüden kurtulması için plan proje geliştiriyorlar.

Bu tür bir uykusuzluk daha büyük şer'i bir yükümlülüğün veya tercih edilen bir maslahatın ziyanına yol açmadığı müddetçe tamamıyla övgüye değer olan bir husustur. Bunu kayıtlı olarak bahsetmemizin sebebi şudur; Bazıları şer'i bir sebepten dolayı uykusuz kalıyorlar ancak bu uykusuzluk sebebiyle sabah namazını kaçırıyorlar ki böyle bir tutum içinde olmak açık bir hatadır.

2-Mübah olan uykusuzluk:

Bu da şer'i bir yükümlülüğün ziyanına götürmeme şartıyla mübah olan hususta olur, örneğin yolcuların yol yorgunluğunu hafifletme amacıyla birbirleriyle konuşması gibi. Nitekim Hz. Peygamber (a.s) yolda iken eşleriyle sohbet ederek konuşurdu. Yine misafirle olan akşam sohbeti, iş hayatının ortaya çıkardığı gece vardiyası sebebiyle uykusuz kalmak bu kabildendir. Çünkü kamu hizmeti birtakım insanların emniyette hastanede havaalanında elektrikte

çalışmasını zorunlu kılıyor.

3-Haram olan uykusuzluk:

Film izleme veya kumar gibi haram oyun oynama yahut da bünyesinde dedikodu gıybet iftira gibi mevzuların yoğun olduğu programları izleme sebebiyle uykusuz kalmak haram olduğu gibi, bunları izleyeni ve yapanıda günahkar yapar ve bu kişi ilahiyi hak eder. Maalesef bu tür kişilerin sayısı günümüzde fazladır.

Nitekim şair şöyle söylemiştir.

“Genalik, boş vakit ve zenginlik

İnsanı nasıl da bozmakta.”

Günümüzde ise uykusuzluk yaygılaşmıştır. Bir kısmını sayacak olursak:

1-Dünyevi çıkarlar için uykusuz kalmak.

Örneğin; bir kısım tüccar ticaretiyle alakalı konularda uğraşırken ve bir kısım öğrenciler ders notlarını müzakere ederken uykusuz kalabiliyor. Bu ve benzerlerinin, uykularını anlamsız ve çirkin şeylere sebebiyet veren uykusuzluktan kurtaracak şekilde düzenli bir şekilde ayarlamaları gerekir.

2-Günümüz asrının tabiatı (doğası)

Günümüz tabiatı, toplumsal şartları değiştirmiştir. Geçmişteki insanlar karanlık belirdiğinde uyumaya başlardı. Günümüzde elektriğin varlığı ise insanların karanlıkta yapamayacağı çoğu aktiviteleri ve faaliyetleri yapma imkanı sağlamıştır. Öyle ki bazı insanların geceleri, gündüz gibi olmuştur.

3-Çoğu insanın tv. Radyo, video gibi çeşitli yayın araçlarındaki yayınlanan proğramlara yönelmesi.

4-Çalışma saatlerinden dolayı, hafta sonunu hariç tutarsak, çoğu insan sizlere yapacağı ferdi ve ailevi ziyaretleri gündüzün neredeyse gerçekleştirmesi imkansızdır. Öyleki ilmi toplantıların çoğu yatsı vaktinden sonra yapılır olmuştur.

5-Kimilerinin gevezeliğe ve uzun süren konuşmalara düşkün olması: Kimileri, insanları gülüşme ve gevezelikleriyle rahatsız ederler. Bu tür bir hareket yurtlarda orta dereceli öğrenciler arasında daha belirgin ve yaygın bir şekilde görülmektedir. Şöyle ki; öğrenci yurtlarına ağır (uzun süreli) misafirler gelip öğrencilerle beraber geceyi boş lafla geçiriyorlar ve böylece hem kendilerinin hem de başkalarının yapması gereken yükümlülüklerini yapmasına fırsat vermeme bakımından öğrencilere zarar vermekteler.

6-Uykusuzluk; çoğu zaman uykusuzluğa sebep olan şeylerden biri de günah işlemek

ve Allah’tan (a.c) uzaklaştırmaktır. Çünkü rabbinden uzak olan bir iç huzuru ve rahatlık duyamaz aksine devamlı bir endişe yalnızlık ve sıkıntı içinde olur.

Bunula birlikte ekonomi, aile, eğitim ve işi hayatı vs. İle alakalı sorunlarında kişinin uykusuzluk çekmesinde önemli bir etkisi vardır. Fakat herkesi aynı kategoride değerlendirmemek gerek. Çünkü bizler Allah (a.c) korkusu ve esaret içinde olan toplumunun kurtuluşuna düşkün olma sebebiyle uyku lezzetini kendinden mahrum eden bahtiyar insanlarında farkındayız.

Uykusuzluğun kısımlarını ve belirgin sebeplerini sunduktan sonra şimdi de yaygın bir veba olan bu problemin tedavisi hakkında belirli sebeplerini izah edeceğiz.

Uykusuzluğun düşünce yoluyla tedavi edilmesi: kişi bu nokta da uykusuzluğun neticelendirdiği bedensel zararları ve kaçırdığı faydaları düşünmelidir. Bir

kısmını söylemek gerekirse;

1-Sabah namazını ziyan etmek gibi, şer'i yükümlülükleri ziyan etmek:

Daha önce de bahsettiğimiz gibi kişi uykusuzluğu sebebiyle cemaatten geri kaldığı gibi namazını da kaza etme durumuylada karşılaşabilir, veya kişi aşırı yorgunluğu sebebiyle huşusuz kıldığı namazıyla adeta boğuşur, ne kendi okuduğundan ne de imamın okuduğunda birşey anlar kaçıncı rekatte olduğunu bilemediği gibi kıyam da rukuda secdede ne söylediğini bilemez. İşte böylesi bir namazı cemaatle eda etmek kuşkusuz uykusuzluğun ortaya çıkardığı bir durumdur. Bundan dolayıdır ki Hz. Peygamber (a.s) yatsı namazından sonra konuşmayı yasaklamıştır.

2-Bedeni zararlar:

Gecenin, çalışma için, gündüzünde dinlenme amacıyla değerlendirilmesi Allah'ın yarattığı yeryüzü ve benliğin doğasına aykırıdır. Nitekim Allah (a.c) şöyle buyurmuştur:

"Geceyi bir örtü yaptık. Gündüzü de çalışıp kazanma zamanı kıldık"[38]

"(Resulum!) De ki. Düşündünüz mü hiç, eğer Allah (a.c) üzerinizde geceyi ta kıyamet gününe kadar aralıksız devam ettirse Allah'tan (a.c) başka size bir ışık getirecek tanrı kimdir? Hâlâ işitmeyecek misiniz?

De ki: Söyleyin bakalım, eğer Allah üzerinizde gündüzü ta kıyamet gününe kadar aralıksız devam ettirse, Allah'tan (a.c) başka, istirahat edeceğiniz geceyi size getirecek tanrı kimdir? Hâlâ görmeyecek

---

[38] Nebe, 10-11.

misiniz”?[39]

Bundan dolayı yoldan çıkanları, fıtratla çelişenleri sıkıntılı bir ruh hali içinde görmekteyiz. Halbuki bir saat gece uykusu diğer günlerdeki uykunun iki katına denk olabilir, bu husus tecrübe edilmiş ve gözlemlenmiştir.

---

[39] Kasas, 71-72.

3-Çoğu memurun işini eksik yapması:

Bir çok memur işine bitkin ve geç olarak gelir, iş randumanı ise zayıf ve kötü olur, işindeki randumansızlığı sebebiyle aldığı maaşına şüphe bile girebilir.

Ve yine uykusuzlukları sebebiyle okula veya üniversiteye geç gelen öğrencilerin durumu da böyledir, bunlar ilk derslere katılmazlar sonra da derse kulak vermeden ve bir malumat almadan sıradan sıraya geçerler.

4-Uykusuzluk, uyuma zamanının dışında, uykuya sebeb olur:

Uykusuz olan kişi mesela tutar ikindi sonrası uyuyabilir, halbuki ihtiyaç dışında ikindi sonrası uyumayı selef âlimleri hoş karşılamamışlar, fakat ihtiyaç için uyunacaksa zararı yoktur. Sonra, bu vakitte uyumak hem başağrısı yapar hem de günün aktif zaman diliminin heder olmasına sebep

olur.

5-Bazı nafile ibadetlere engel olur.

Faraza uykusuz birisi gecenin son üçte birlik zamanını nasıl ihya edebilecek, nâfile oruç için sahura nasıl kalkacak, maalesef yorgunluk, kalkmasına mani olacağından hayrına olabilecek olan çok şeyi kaçırmış olacaktır.

6-Günün başında erken kalkmanın bereketini kaçırma:

Sabah namazından sonra uyuyanlar, hem Hz. Peygamber (a.s)'ın "Ümmetime günün ilk zamanları bereketli kılındı" hadisinin muhtevasından mahrum kalırlar hem de güneş doğana kadar camide zikirle meşgul olma nimetini elde edebilirler. Ve yine bu bereketli zaman diliminde işlerine erken gidemezler. Maalesef bu husus zamanımızda da yaygınlaşmıştır öyle ki, bir esnafın kepengini erkenden açtığını görmek

nâdirattandır.

Akıllı biri, uykusuzluktan kaynaklanan bu zararları ve bu sebeple girdiği hüsranı anladığında içinde bulunduğu konumu iyileştirmek için sürekli bir çalışma içinde olacağı ve kaybettiği şeyleri tamamlamaya çalışacağı muhakkaktır. Kişi böyle yapmakla tedavinin ilk aşamasını gerçekleştirmiş olur.

Aşağıdakiler, tedaviyi düşünenlerin problemin çözümünde izleyeceği pratik uyarılar mâhiyetindedir.

1-Erken uyanmaya alışmak için olanca kuvvetiyle çalışmak;

Aslen uykusuzluk normaldir, ancak kişi kararlılık ve azimle mücadeleye koyulduğunda Allah’ın izniyle bir kaç gün içinde başarılı olup erken uyuyanlar kervanına katılmış olacaktır.

2-Evlilik;

Çoğu bekar genç yaşamlarında düzenli değildir. Hatta beraberce uykusuz kalırlar. Kafalarında çoluk çocuk düşüncesi olmadığından birbirlerini de bu nokta da teşvik ederler. Evli ise çoluk çocuğuna karşı sorumlu olduğunu düşündüğünden ev halkının endişe etmemesi, korkmaması ve gecenin bir deminde kendisi yaokken ailenisinin kendisine muhtaç olmaması için eve erken gitmeye özen gösterir.

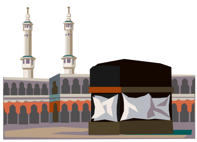
Evlilik tecrübesini yaşayacaklar durumun söylediğimiz gibi olduğunu göreceklerdir.

3-Sorumluluk duygusunu geliştirmek.

Böyle diyoruz, çünkü kişi yerine getirmesi gereken bir sorumluluğunun mutlaka olması gerek, vaktini boş şeylerde ziyan etmemesi gerek. Ama üzülerek söylemek gerekirse bir takım umursamaz kişilerin zaman hazinesini boş şeylerde harcadığını kadru kıymetini bilmediğini görüyoruz.

4-Uyku ihtiyacını kaylule ile karşılamak;

Uyku zamanlarının dışında uyuma yerine kaylule yapılmalıdır, çünkü daha önce de bahsettiğimiz gibi ikindi sonrası veya yatsı öncesi uyumak zararlıdır. Nitekim Hz. Peygamber (a.s) ümmetine tavsiyesinde şöyle buyurmuştur “Kaylûle yapın, çünkü şeytan kaylule yapmaz”

AHİRETE GİTTİM

1956 Senesinde hapishaneden çıktıktan sonra şartlar ne olursa olsun geçerli bir sebep olmadıkça cemaatten özellikle de sabah namazı cemaatinden geri kalmama hususunda Allah'a (a.c) söz verdim. Bir kaç yıl bu hal üzere devam ettim. Bu hususta salih bir kişi olan Hacı Süleyman Muhammed, oturduğu binanın alt katını mütevazi bir mescide çevirip benim de burada imam olmamı isteyerek bana yardımcı oldu. Bu zat, gecenin son üçte birlik diliminde bazen fecirden bir veya birkaç saat önce çiğ sesiyle

(Allah (a.c) tan başka ilah yoktur). لااله الاالله

(Nihai gerçek olan melik). الملك الحق المبين

Muhammed, Allah'ın elçisidir محمد رسول الله

Güvenilir ve sözünde sadık الصادق الوعد الامين

Haydi mü'minler namaza الصلاة يا مؤمنون الصلاة

Namaz uykudan hayırlıdır. الصلاة خير من النوم

Şeklindeki uyarıcı sözlerle hem şeytanın kaçmasına hemde uyuyanların uyanmasına yardımcı oluyordu.

Bir başka şahısta aynı amaçla şöyle söylüyordu.

"Ey yumuşak döşeklerde tatlı uykusunu uyuyan

Kalkta uyumayan ve diri olan Allah'ı zikret her an.

Çağırmakta mevlan seni zikrine

Sense meşgulsun tatlı uykuna devam etmekle

Hadi mü'minler namaza"

Hali hazırda çabucak uykudan uyanıp abdest alıyor, sonra da vaktin elverdiği ölçüde Kur'ân okuyor ve namaz kılıyordum, daha sonra da camiye giderek namazı kılıyordum, güneş bir mızrak veya iki mızrak yükselip doğana kadar camide zikir yapıyor ve arkasından kuşluk namazını kılıyordum, ondan sonra da herkes işine koyuluyordu.

Sonraları sabah namazına kalkamaz oldum, birisi beni uyandırmak üzere geliyor ama ben bir uyanırsam beş defa uyanamıyordum, öyle ki sonraları uyandıran kişi benden ümidini kesmişti. Ben tesadüfen uyandığımda arkadaşlarımın kınamalarından kaçınmak için başka bir camiye gidiyordum, gerçekte ise kendimden hoşnut değildim, günah duygusu içimi devamlı kemiriyordu, çünkü Allah'a (a.c) sözüm vardı, sözünde durmamak ise haramdı. Üstelik ben Allah'ın (a.c) "...verdiğiniz sözü de yerine getirin. Çünkü verilen söz, sorumluluğu

gerektirir.”[40]

“Antlaşma yaptığımız zaman, Allah’ın (a.c) ahdini yerine getirin ve Allah’ı (a.c) üzerinize şahit tutarak, pekiştirdikten sonra yeminleri bozmayın. Şüphesiz Allah (a.c), yapacağınız şeyleri pek iyi bilir.[41]

“İpliğini sağlamca büktükten sonra, çözüp bozan (kadın) gibi olmayın....”[42]

“...Kim ahdini bozarsa, ancak kendi aleyhine bozmuş olur. Kim de Allah ile olan ahdine vefa gösterirse Allah (a.c) ona büyük mükafat verecektir.”[43] Âyetlerini

---

[40] İsra, 34.

[41] Nahl, 91.

[42] Nahl, 92.

[43] Fetih, 10.

Kur'ândan hatta ezbere okuyordum. İşte ben böyle bir ruh halinde, gönlüm rahatsız ve vicdan azabı çekerken şöyle bir rüya gördüm;

"Rüyamda ölmüş ve gassal ailemin ağlama ve feryatları içinde beni yıkıyor ve kefenliyordu, Gassal işini bitirince tabuta konuldum. İstisnasız herkes son vazifelerini yapmak üzere kabre kadar geldiler üzerime toprak attılar insanlar toprak atma işini bitirdikten sonra, ailem, cenazeye katılanların taziyelerini kabul etmek üzere saf tuttu. Cenazeye katılanlar; "Allah (a.c) ecrini versin" tarzında tesellide bulunuyor, ailemde "Allah râzı olsun" diye karşılık veriyordu. Bu arada ben uyanık olduğum zamandaki gibi herşeyin farkındaydım. Olaylar hiçbir şek ve şüphe olmaksızın sabah aydınlığı gibi berraktı. Kabre konulmuş bir vaziyetteyken Hz. Peygamberin (a.s) "ölen kişi, kabirden ayrılan kişilerin ayak tıpırtılarını dahi duyar" hadisini hatırladım. Daha sonra ayak

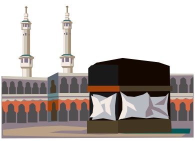
tıpırtıları yavaş yavaş kesildi. Kabirde kendimi arkadaşsız ve yapayalnız hissettim. Küçük yaşta, vefat edenlerin teşyiinde (Ahirete yolcu edilmesi) bulunmaya düşkündüm. Orada telkinci (imam) nin kabirdeki cenazeye; münker nekir gelipte sana; Rabbin kim? Peygamberin kim? Dinin nedir?... diye soracak olurlarsa... gibi sözlerini işitiyordum, bu sözler kafamda canlandı ve münker nekirle beraber gelecek olan azabı beklemeye koyuldum. Birden, kabrin bir köşesinden elinde kısa kamçısı askeri elbise giyimli uzun boylu ve elinde dosya bulunan biri çıkageldi, uyuyordum ve birden oturağıma geldim ve bana; sabah namazına devam ediyormusun? diye sordu. Etmiyorsan....! Dosyam (amel defterim) koltuğumun altında elinde de kamçı olunca ne diyeceğimi şaşırdım. Sordukları soruya evet desem dosyam beni yalanlayacak, kamçıları da güzel bir haklayacak, hayır desem, verdiğim bu cevap sabah namazından tamamen kopmadığımdan yine yanlış olacaktı. Fakat Allah gönlüme bir

ilham verdi, ve dedim ki; Doğru söylemek gerekirse sabah namazına olan devamın idare eder cinsinden deyince, soruyu soran, tehditkar sert bir uslupla; Peki.... dedi. Bu sırada çaresiz, başıma gelecek cezayı beklemeye başladım. İşte bu anda çok korkmuş bir vaziyette uykudan uyandımda etrafıma bakındım, gördüklerimin rüya olduğunu anlayınca korkum gitti, ve çok rahatladım ardından hemen kelime-i şehadete sarıldım, çabucak kalkarak abdest aldım, sabah namazı olmak üzereydi, bir kaç ay devam eden aralıktan sonra camiye gittim, mihraba geçerek namaz kıldırdım, namazı bitirir bitirmez cemaat beni uzun süren yokluğumdan dolayı ayıplamaya başladı. Onlara verdiğim cevap sadece; “Siz benim nereden geldiğimi biliyor musunuz, evet ben âhiretten geliyorum” şeklinde oldu, sonra gördüğüm rüyayı onlara anlattım.

Sonra bir iç hesaplaşma içine girdim ve dedim ki; gördüğün rüya sabah aydınlığı

gibi apaçık .... kısa bir zaman diliminde gerçekleşen bu olay gerçek olsaydı durum nice olurdu. Sabah namazı ve diğer amellerle alakalı sorulan sorulara ne cevap verirdim.

Gördüğüm bu rüya adeta zamanından önce başıma gelecek gerçeğin farkına varmam amacıyla Allah tarafından gönderilen bir lutuftu. Allah'a çok şükür, bundan sonra uyku veya hastalık gibi bir mazeretim olmadıkça daha önce verdiğim sözü yerine getirmek hususunda gayretli oldum. Allah (a.c) hepimize amelde devamlılık ve son nefeste iman nasip etsin.

SABAH NAMAZINA DEVAM ETMEDEKİ BÜYÜK ECİR

Hamd Allah'a (a.c), salat ve selam Muhammed (a.s)a, âline ashabına, etbâına ve bu yolda devam edenlere olsun.

Kıymetli Kardeşim!

Allah'ın selamı, rahmeti, bereketi üzerinize olsun. Allah, camileri imar edenlerden bahsederken onların; kamil imanlarından namaz kılıp zekat verdiklerinden ve her şeyin başı olan Allah korkusuna sahip olduklarından bahsetmiştir. Nitekim Allah (a.c) şöyle buyurmuştur: "Allah'ın mescitlerini ancak Allah'a ve ahiret gününe iman eden, namazı dosdoğru kılan, zekatı veren ve Allah'tan (a.c) başkasından korkmayan kimseler imar eder. İşte doğru yola ermişlerden olmaları umulanlar

bunlardır”[44]

Namazı cemaatle kılman camiyi imar etme kabilinden sayılır. Namazın, kıyamet günü bir nur bir kurtuluş ve lehimize bir delil olması için hepimizin cemaate devam etmesi gerekir. İmanı zayıflamış, takvası az ve azimleri ölmüş insanların yanında yer alma. Bunlar, cemaala namaz kılmaya özen göstermez ve incir çekirdeğini doldurmayan asılsız özürler öne sürerler, bu kişiler bu hareketleriyle nefis ve uykularını Allah ve rasulune tercih etmişlerdir. Nitekim Allah (a.c) şöyle buyurmuştur: “De ki: Eğer babalarınız, oğullarınız, kardeşleriniz, eşleriniz, hısım akrabanız kazandığınız mallar, kesada uğramasından korktuğunuz ticaret, hoşlandığınız meskenler size Allah’tan, Resulundan ve Allah yolunda cihat etmekten daha sevgili ise, artık Allah emrini yerine getirinceye kadar bekleyin.

[44] Tevbe, 18.

Allah fasıklar topluluğunu hidâyete erdirmez.”[45]

[45] Tevbe, 18.

Değerli kardeşim!

Enes'in (r.a) Hz. Peygamberden rivayet ettiği; "Karanlıkta camilere koşanları tam bir nurla müjdele" hadisindeki müjdeyle muştulanmak istemezmisin. Bu hadis sabah namazını cemaatle kılmaya devam edenlere tam bir nur müjdesinin yanısıra ayrı bir kazançta sağlamaktadır. Fakat bu kazanç dünyevi bir kazanç olmayıp aksine bundan daha üstün ve yüce olan cenneti elde etme kazancıdır. Söylermisin, cennet gibi daha kazançlı karlı bir ticaret olabilir mi? Nitekim Hz. Peygamber (a.s) şöyle buyurmuştur:

"Kim sabah ve ikindi namazını kılarsa cennete girer."[46] Sabah ve ikindi namazına devam etmekle cennete girmen ne büyük devlettir.

---

[46] Tirmizi, Ebu Davud, İbn Mace.

Fakat mü'minin elde edeceği bu cennet nimetini dille ifade etmek mümkün değildir. Nitekim Allah (a.c) şöyle buyurmuştur: "Yaptıklarına karşılık olarak, onlar için ne mutluluklar saklandığını hiç kimse bilemez."[47]

Nimetler yalnız bununla sınırlı olmayıp bunlardan daha üstün bir nimet vardır ki o da cemalullah'ı görmektir. Buharinin cerir b. Abdullah'tan yaptığı rivayette Hz. Peygamber demiştir ki;

"Siz şu ayı güçlük çekmeden gördüğünüz gibi, Rabbinizi de açıkça göreceksiniz. Güneş doğmadan ve batmadan önceki namazları kaçırmamak elinizden geliyorsa, kesinlikle kaçırmayıp kılınız."

Alimler, cemalullah'ı görmenin zikredilmesiyle namazın zikredilmesinin

---

[47] Secde, 17.

arasındaki bağlantıyı şöyle açıklamışlar; Namaz ibadetlerin en üstünü olunca namaza devam edenlere de en üstün lutuf olan cemalullahı görme lutfunun bahsedilmesi de uygun olacaktır.

Sevgili kardeşim!

Şunu da bilmen gerekir ki, kâmil imanın mevcudiyeti, kişinin Allah'ın mükafatını umarak ve nefsin rahatını, uykunun lezzetini terkederek sabah namazı cemaatinde bulunmasıyla kendini belli eder. Nitekim Hz. Peygamber (a.s) şöyle buyurmuştur: "Sabah namazını kılan kimse Allah'ın himayesindedir. Dikkat et, ey Ademoğlu! Allah, bizzat himayesinde olan bir konuda seni sorguya çekmesin"

Çoğu insan yatağa uzandığında derin bir uykuya dalar. ....Bu hususta Hz. Peygamber (a.s) şöyle buyurmuştur: "Sizden biriniz uyuduğunda şeytan ensenize üç düğüm atar, attığı her bir düğümde; Uyu senin için uzun

bir gece vardır, der; Kişi kalkıp Allah'ı zikrederse düğümün biri çözülür, abdest alırsa diğer düğümde çözülür namaz kıldığında tüm düğümleri çözülür, nihâyetinde kişi dinç ve huzurlu bir şekilde sabahlar, fakat kişi bu şekilde hareket etmezse bu takdirde sabaha miskin ve huzursuz bir şekilde girer."

Sevgili Kardeşim! Hadiste ifade edilen bu büyük sorumluluğu ve bunun önemini bir düşün. Bak işte, Hz. Peygamber (a.s) nefsimizin nahoş bir şekilde özelliklede sabah namazını ihmal ederek güne başlamama noktasında bizleri uyarıyor. Öyleyse bu kusurumuzun sebebi ne? Bu gevşeklik nedir? Ever, durum bu şekilde iken ve hukukullah noktasında kusurlarımız varken Allah'tan, bizleri yeryüzünde güçlü kılmasını, düşmanlarımızı yenmemizi bizi rızıklandırmasını ve bize yardım etmesini nasıl umabiliriz. Maalesef müezzinin ezanını her gün duyuyor işitiyor ama karşılık verip camiye gitmiyoruz, bundan

öte, Allah’tan (a.c) daha uzak nasıl olunabilir ki! Yoksa Allah’ın azabından emin mi olduk veyahut Allah’ın huzuruna çıkacağımızı mı unuttuk.

Yarın hiç bir şeyin gizli kalmayacağı o kıyamet gününde Allah’ın huzurunda bulunacağını unutma. Nitekim Allah (a.c) şöyle buyurmuştur: “Andolsun ki, sizi ilk defa yarattığımız gibi teker teker bize geleceksiniz ve (dünyada) size verdiğimiz şeyleri arkanızda bırakacaksınız. Yaratılışınızda ortaklarımız sandığınız şefaatçılarınızı da yanınızda göremeyeceğiz. Andolsun, aranız açılmış ve (tanrı) sandığınız şeyler sizden kaybolup gitmiştir”[48]

Öyleyse yatağından kalk, uykundan uyan ve âlemlerin rabbi olan Allah’tan (a.c) yardım talebinde bulunda sabah

---

[48] En’am, 94.

namazından geri kalma. Bu noktada Hz. Peygamber'in (a.s) "Sabah ve yatsı namazlarındaki ecri bilselerdi apalayarakta olsa gelirler" hadisini düşün.

Şahsen, öğle akşam ve yatsı namazı cemaatinde bulunduğumuzda cemaatin, büyüklü küçüklü birer ikişer üçer saftan oluştuğunu görünce Allah'a (a.c) hamdederek seviniriz. Ne var ki sabah namazı cemaatinde bulunduğumuzda, diğer vakitlerde mevcut olan sayının yarısını hatta daha azını üzülerek görürüz. Peki bu namaz kılanlar nereye kayboldu. Yoksa şeytan, kendilerine üç düğüm vurup derin bir uykuyamı daldırdı!

Sabah namazından önce bir işimiz olsa o saatte uyanabilmek için gereken tedbirleri alırız. Örneğin sabah namazından önce yolculuğa niyetlensek aldığımız tedbirle ilave olarak ailemize tenbihatta bulunuruz. Ama maalesef dünya işlerinde gösterdiğimiz titizliği sabah namazında

göstermiyoruz.

Öyleyse doğruyu bilipte ona tabi olmamaktan kaçın. Müezzinlerin sesini duyduğunda câmiye istekli bir şekilde yönel, kalblerin ve gözlerin allak bullak olduğu bir günden korkanlardan ol.

Nefsinin dizginlerini salıp sabah namazından geri kaldığında kendini Allah’ın (a.c) hışmına mâruz bıraktığını bil, öyleyse ölümün ansızın gelmesinden ve nefsinin;

“Allah’a karşı aşırı gitmemden dolayı bana yazıklar olsun! Gerçekten ben alay edenlerdendim (diyeceği günden sakının) veya: Keşke benim için bir kez (dönmeye) imkan bulunsa da iyilerden olsam! diyeceği günden sakının”[49]

---

[49] Zümer, 56-57.

Buraya kadar yapılan ikazları ve uyarıları gördün. Öyleyse heva ve hevesin engellerinden kurtularak seni başarıya götürecek aşağıdaki uygulamalardan yararlan. Özetleyecek olursak;

1-Halis niyet ve uyanmaya kararlı olmak.

2-Uykusuzluktan kaçınmak, mümkünse erken yatmak.

3-Aile fertlerinden, komşularından veya uyarıcı alet gibi seni namaza uyandıracak aletlerden yararlanmak.

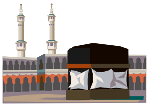
4-Yatmadan önce, Hz. Peygamberden rivayet edilen zikir dualarını okumaya ve abdestli olmaya özen göstermek.

Öyleyse namaza yönel ve Allah'ın davetine yönel. Nitekim Allah (a.c) şöyle buyurmuştur;

"Allah'ın davetçisine uymayan kimse

yeryüzünde Allah’ı âciz bırakacak değildir. Kendisi için Allah’tan başka dostlar da bulunmaz. İşte onlar, apaçık bir sapıklık içindedirler”[50]

Allah, hepimize iyiyi güzeli ilham etsin, hayra ve doğruya muvaffak kılsın, salih ve seçkin insanların yoluna iletsin. Bak, Allah (a.c) kitabında ne buyuruyor; “Şüphesiz ki bunda aklı olan veya hazır bulunup kulak veren kimseler için bir öğüt vardır[51]

[50] Âhkaf, 32.

[51] Kaf, 37.

SABAH NAMAZI İÇİN FEDAKARLIK

Sabah namazı için ne kadar fedakarlık yapıyorsun?

Fedakarlığın ifade ettiği anlamı düşünüyor musun?

Kendinle nefsin arasındaki fedakarlığın durumunu sorgulayabiliyormusun?

Verdiğin cevablar doğrultusunda ortaya çıkan durum fedakarlığa muhtaç mı?

Sevgili kardeşim! Seni temin ederim bu fedakarlık, Allah'tan yardım dileyene kolaylaştırılmış ve gücün dahilinde olan bir fedakarlıktır. Gel, hem sabah namazı incisini elde etmek hem de yapılan fedakarlığın neticesini görmek için şu sayfaları beraber okuyalım.

FEDAKARLIĞA HAZIRLANMAN

Aşağıdaki kudsi hadisi sağlam bir şekilde öğrenmeni tavsiye ederim. Hz. Peygamber (a.s) Allah'ın (a.c) şöyle buyurduğunu rivayet eder; "Kim bir hayır işlerse, ona onun on misli vardır veya daha da artırırım. Kim bir kötülük işlerse, ona da onun misli vardır. Ya da tamamen affederim. Kim bana bir karış yaklaşırsa, ben ona bir arşın yaklaşırım; kim bana bir arşın yaklaşırsa, ben ona bir kulaç yaklaşırım. Kim bana yürüyerek gelirse, ben ona koşarak varırım. Kim bana hiçbir şeyi ortak koşmamak şartıyla dünya dolusu günahla gelirse, ben kendisini o kadar mağfiretle karşılarım."

Şimdi soruyorum; Bu câzibeli teklif hakkında ne dersin? Ancak ve ancak gafillerin ziyan edeceği bir fırsat değil mi? Gördüğün gibi; Bu fırsat bir karış yaklaşana Allah'ın kulaçla yaklaşma lutfudur.

Şimdi size seslenmek istiyorum.

Hadi mevlâya bir adım yaklaşalım, hadi bizi bekleyen ödülü elde etmek için biraz olsun gayret gösterelim, elde edeceğimiz bu ödül ise Allah'ın bize bir kulaç yaklaşmasıdır. Peki, bir karış mesafe olan yaklaşmanın özü nedir? Az bir gayret... az bir ilgi, az bir amel.

Belki de, Fecirden önce uyanman için gösterdiğin gayret, cennette koltuklar üzerinde uyumanın karşılığı olacak, böyle bir karşılık seni namaza daha aktif hale getirecektir.

Çoğu zaman gece oturumlarını, faydasız randevuları, ve televizyon izlemeyi bırakmak erken yatmak, hakkında bir takım dedikodulara yol açsada, üst üste telefonların çalsa da, evet bütün bunları bırakmak sabah namazını ziyan etmekten daha hayırlıdır.

Bu konuda, eşinizden, ailenizden, komşunuzdan cami görevlisinden veya

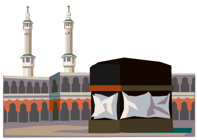
cemaattan birinden, namazınızda düzeni sağlayana kadar, kendinizi yönlendirmelerini isteyebilirsiniz.

Bazen, yatmadan önce kılacağın iki rekatlık hacet namazında; sabah cemaatine devam etmen ve namaza devam edenlerden olman hususunda Allah'tan yardım dileyebilirsin.

Veya namazı kaçırdığınızda buna üzülebilir ve arkadaşınız kardeşiniz veya tanışınız arasında mevzu bahsini yapabilirsiniz.

Gayretli ol ki amacına erişebilesin. Çünkü gayretli, gayretsiz gibi olamaz. Andolsun bedenlerimiz sağlam, kalblerimiz hasta ise Allah (a.c) katında ki değerimiz çok aşağılarda olmazmı?

Not: okuyucuya itici geleceğinden bu şekilde tercüme etmedim (pislik böceğini tercih etmedim)

CAMİ CEMAATİNDEN SABAH NAMAZINA GELMEYENLERE BİR MEKTUP

Sevgili kardeşim!

Allah'ın selamı rahmeti bereketi üzerinize olsun. Komşuluk hukuku münasebetiyle size bu mektubu gönderiyor, hayır içinde olmanızı diliyorum. Bizler, sizlerin iyi olmanızı istemeseydik emin olun bu noktada size tek bir harf bile yazmazdık. Samimi komşuluğunuzu namazları cemaatle kılmaya özen göstermenizi takdirle karşılıyoruz. Bu güzellikler, hakkınızı teslimde yeter sebeptir. Bununla birlikte sabah namazında bulunmamanız dışında hakkınızda olumsuz bir kanaatimiz yok. Ve sizlerin, sabah namazının ehemmiyetini, cemaatle kılınmasının kişiyi münafıklıktan uzaklaştırdığını bildiğinizden eminiz. Sabah namazını kılan kişi, Hz. Peygamberimizin (a.s) "Sabah ve ikindi namazlarını kılan cennete girer" ifadesiyle

cennete girecek ve yine Hz. Peygamberin (a.s) “Güneşin doğuşundan önce (sabah) namazını ve batışında önce (ikindi) namazını kılan kişi cehenneme girmez” ifadesiyle de cehennemden kurtuluş müjdesini alacaktır. Sabah namazını kılan kişi bu lutuflarla beraber aynı zamanda Allah’ın (a.c) koruması altına da girecektir. Nitekim Hz. Peygamber (a.s) şöyle buyurmuştur; “Sabah namazını kılan kimse Allah’ın himayesindedir. Dikkat et, ey Ademoğlu! Allah bizzat himayesinde olan bi rkonuda seni sorguya çekmesin”

Sabah n amazı öyle bir namazdır ki onu cemaatle eda eden tüm geceyi namazla geçirmiş gibi olur. Nitekim Hz. Peygamber (a.s) şöyle buyurmuştur; “Yatsı namazını cemaatle kılan gecenin yarısını namazla geçirmiş gibi, sabah namazını cemaatle kılan ise gecenin tümünü namazla geçirmiş gibi olur.” Ve yine sabah namazı meleklerin şâhitlik ettiği bir namazdır. Nitekim Allah şöyle buyurmuştur. “.... Gerçekten sabah

namazı şâhitlidir”[52]

Sabah namazının bu derece önemli ve ehemmiyetli olması dolayısıyladır ki, sahâbe (r.a) sabah namazından geri kalanlar hakkında sui zan beslerdi. İbni Ömer (r.a) demiştir ki. “Biz, birini sabah ve yatsı cemaatinde göremediğimizde onun hakkında iyi düşünmezdik.” Nitekim Hz. Peygamber (a.s) şöyle buyurmuşlar; “Münafıklara en ağır gelen namaz, sabah ve yatsı namazlarıdır; şâyet bu iki namazdaki ecri bilselerdi apalayarakta olsa gelirlerdi.”

Öyleyse müslüman kardeşim; imanı yenileyen, kalbleri ihya eden, gönülleri açan, kişiyi rahatlatan, ve mizanları dolduran sabah namazına yönelde ihmalkarlık yapma. Ve sabah vakti uykuyla geçirdiğin dakikaların lezzeti, sâdece tek bir kabir sıkmasına veya tek bir cehennem

[52] İsra, 78.

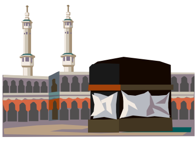
iniltisine değmez. Allah korusun böyle biri, ebedi olarak pişman olanlardan ve "... Rabbim, beni geri gönder; Tâki boşa geçirdiğim dünyada iyi iş (ve hareketler) yapayım" ayetinin içeriğine girenlerden olabilir. Yok olsun lezzetten sonra ki pişmanlık, yok olsun sıkıntıya sebep olan rahatlık!

Değerli kardeşim!

Allah'ın (a.c) peşisıra sana verdiği nimetleri bir düşün, bir de içinde bulunduğun toplumun durumunu düşün. Öyleleri var ki kafasında binbir türlü sıkıntısı var, açlığını saracak bir lokma uğruna gün boyu didinip dururlar, etrafında ağlaşan çocuklarıyla her gün, ya açlıktan ya da soğuktan uykularına kramplar girer. Senin ise tuzun kuru sağlığın sıhhatin yerinde, anbarın dolu. Sana verilen bu nimetlerin Allah'a olan kusur ve isyan sebebiyle kesilebileceğinden kaçın. Yattığında sabah sağ kalkacağından eminmisin, yattıktan sonra ki kalkışın

dünyada değil de, kabrin sıkıntıları içindede olabilir. Öyleyse dünyada iken hazırlığını yap, vereceğin cevapları düşün.

Hakka kulak verip en güzeline uyanlardan olmanızı, son nefeste iman ile gitmenizi ve Allah'ın hepimize zikrinde şükründe ibadetinde yardımcı olmasını yüce Allah'tan (a.c) niyaz ediyoruz. Çünkü Allah gayret eden mü'minlerin dostudur. Salatü selam Hz. Peygambere (a.s) âline ve ashabına olsun.

AŞAĞIDAKİ DURUMLARDA NE YAPARDINIZ?

1-İşimden geç vakitte döndüm ve çok yorgunum Ne yapabilirim?

a-Çok yorgun olduğumdan ötürü sabah namazını kılmayı düşünemem.

b-Yatar uyurum ve şartlara göre hareket ederim.

c-Zamanı değerlendirerek erken yatarım ve uyanmayı sağlayacak her türlü tedbiri alırım.

2-Güneş doğmadan 5-6 dakika önce uyandım, biliyorum ki zaman hem abdest hem de namaza yetmez, ne yapabilirim?

a-Bu zaman diliminde uyanmanın faydası olmayacağından uykuya devam ederim.

b-Vakit geçsede kalkıp abdest alır ve

namazımı kılarım, çünkü bu noktada mazeretim var.

c-Çabucak kalkar, teyemmüm yapar ve farzını kılarım. Güneş biraz yükseldikten sonra da ihtiyaten yeniden kılarım.[53]

3-Uykudan uyandım, fakat zaman hem nafileyi hem de farzı beraberce kılmaya müsait değil, ne yapabilirim?

a-İslam kolaylık dini olduğundan vaktin hem nafileye hemde farza kâfi gelip gelmemesi önemli değil, ama kalkar tembellik etmeden namazı kalkar kılarım.

b-Güneşin doğmasının yakın olmasından dolayı önce sabahın farzını hemen sonra da nafilesini kılarım.

---

[53] Âlimler bu noktada, namazın iâdesinin gerekmeyeceğini; ancak, vesvese durumunda kılınabileceğini söylemişlerdir.

c-Farzı kılarım, nafileyi de güneşin, on dakikadan aşağı olmamak üzere, yükselmesinden sonraya ertelerim veya nafileyi uyandıktan sonra yeniden kılarım, çünkü güneş doğarken nafile kılmak mekruhtur.

4-Hamamcı (cünüp) olarak uyandım. Su var, ancak hava soğuk, sadece sıcak su ile banyo yapabiliyorum. Su ısıtıldığı takdirde de vakit geçecek ne yapabilirim?

a-Bu nokta da, soğuktan zarar göreceğimi bilsem de havanın soğukluğuna aldırmadan soğuk su ile yıkanırım.

b-vakit geçse bile suyu ısıtmaya çalışırım.

c-Teyemmüm yapar namazımı kılarım sonra da banyomu yapar ihtiyaten namazımı iade ederim.

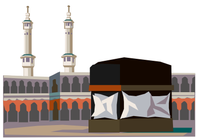
5-Sabah ezanında uyandım, hastalığımdan dolayı azalarıma hakim olamıyor; abdest

almaya kalkamıyorum. Fakat o anda uyusam büyük ihtimalle vaktin geçeceğini de biliyorum. Ne yapabilirim?

a-Yorgunluk, hastalık, namazın güneşin doğuşundan sonra kılınabilmesine olanak sağlayan makbul özürler olmasından dolayı uyumaya devam ederim.

b-Sonrasında daha dinç kalkabilmek için biraz uyurum.

c-Teyemmüm yapar, kanepede de olsa namazı kılarım, daha sonra ihtiyaten namazı iâde ederim.[54]

---

[54] Not: Her bir sorunun doğru cevabı C şıkkıdır.

AŞAĞIDAKİ HUSUSLARI TETKİK ET

Bütün tedbirleri aldım; erken yattım, çalar saati yanı başıma koydum, eşime beni uyandırması hususunda sıkı sıkı tembihatta bulundum. Bütün bunlara rağmen namaza kalkamadım. Ne yapmalıyım?

Cevap: Daha önce bahsettiğimiz cihad araçlarını yeniden gözden geçir. İlaveten şunları da eklemek istiyorum.

-Özellikle gündüz günah işlemekten, harama bakmaktan, boş sözlerden, gıybet ve söz taşıyıcılığından, cemaate gitmemekten, arka saflarda namaz kılmaktan, fazla yemekten özelliklede uyku öncesi yemekten kaçınmaya gayret gösterin.

-Gün boyunca ve yatacağınızda zikir ve istiğfar ve Kur'ân okuma ile meşgul olmaya gayret edin.

-Yatsıdan önce kılınacak iki rekatlık[55] nafile namaz ile vitir namazını kılın. Bu vitir namazında Hz. Peygamber (a.s) den rivayet edilen şu dua okunur.

“Allah’ım, hidayete erdirdiğin kimseler arasında bizi de hidayete erdir. Bize verdiğin şeyleri bereketli kıl. İşini gördüğün kimseler arasında bizim de işimizi gör. Hükmettiğin şeylerin şerrinden bizi koru. Gerçekte sen hükmedersin, senin üzerinde hiç bir kimse hüküm icra edemez. Gerçek şu ki, işini gördüğün bir kimse asla zelil olmadığı gibi olmaz. Rabbimiz! Sen, en yüce ve en ulu olansın! Verdiğin buyruklara hamdolsun, verdiğin nimetlere şükürler olsun. Her türlü günahımızı bağışlamanı diler, sana yönelir, sana inanır ve sana

---

[55] Yatsıdan önce kılınacak bu namaz Hz. Peygamber (a.s) dan rivayet edilmiş olup birinci rekatında A’la ikincisinde de; kafirun sûresi okunur. Vitir namazında da sırasıyla; ihlas, felak ve nâs sûreleri okunur.

tevekkül ederiz. Sen zenginsin, bizler ise sana muhtacız Allah'ım! Bizleri sana yaklaştıracak ameli salih nasib eyle."

Bu dua, son rekatte rukudan kalkıldığında veya namaz bitiminden sonra okunur.

-10 veya daha fazla;

رب اجعلني مقيم الصلاة ومن ذريتى ربنا و تقبل دعاء

"Ey Rabbim! Beni ve soyumdan gelecekleri namazı devamlı kılanlaredan eyle; ey Rabbimiz! Duamı kabul et!"

-Sabah ve akşam üçer defa Hz. Peygamber (a.s) dan rivayet edilen şu duayı okumak;

اللهم انى اعوذبك من الهم والحزن و اعوذبك من العجز والكسل، واعوذبك من الجبن والبخل، واعوذبك من غلبة الدين و قهر الرجال.

"Allah'ım! Üzüntü ve elemlerden, acizlik ve tembellikten, korkaklık ve cimrilikten,

borcun ağırlığından zalim insanların şerrinden sana sığınırım”

-Allah’ım bana, yapmam gerekenleri yapacak kuvvet ver ve beni muvaffak kıl” şeklinde dua etmek.

-ve yine

اياك نعبد و اياك نستعين

“(Rabbimiz!) Ancak sana kulluk ederiz ve yalnız senden medet umarız” şeklinde dua etmek.

-Nebilere, peygamberlere âllerine salatü selam getirmek. Son tahıyyatta şu salavatın okunması tercih edilir.

اللهم صل على محمد و على ال محمد كما صليت على
ابرهيم و على ال ابرهيم و بارك على محمد و على ال
محمد كمابارکت على ابراهيم وعلى ال ابراهيم
فىالعالمين انك حميد مجيد.

“Allahım! (Peygamberin) İbrahim (a.s) ve o’nun âline rahmet ettiğin gibi (Peygamberin) Muhammed (a.s) a ve âline bereket verdiğin gibi (peygamberin) muhammed (a.s) a ve O’nun âline de bereket ver. Şüphesiz sen övgü ve şerefe layıksın”

اللهم صل وسلم و بارك على سيدنا محمد عبدك ونبيك و رسولك النبى الامى و على اله و صحبه و على جميع الانبياء و المرسلين و سلم تليحا عدد ما احاط به علمك و ضط به قلمك و احصاه كتابك.

“Allah’ım, kulun ve resulun olan ümmi Peygamber Muhammed’e (a.s), Muhammedin âline, ashabına ve tüm peygamberlere ilminin genişliğince, kaleminin yazdığı oranda ve kitabının muhtevasınca rahmet et ve bereket ver.”

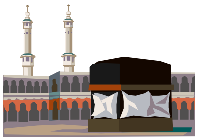
-100 defa (الستغفر الله) Allah’ım bağışlamanı diliyorum.

-Uyku öncesi yapılacak zikirler, uyku duası,

ayete’l-kürsi.

-sabah namazını cemaatle kılma hususunda Allah’a (a.c) dua etmek. Nitekim Allah (a.c) şöyle buyurmuştur. “Rabbiniz şöyle buyurdu. Bana dua edin, kabul edeyim...”[56]

-Kısık bir sesle Kur’ân okuyan radyonun yanında uyumak.

[56] Mü’min, 60.

SONUÇ

Sabah namazı! Nasıl ifade edilebilir ki o.

O, Sabahın kıymetli bir incisidir.... Karanlığın bağrından doğan değerli bir cevherdir....

Münafıklıktan emin olma garantisidir...

Ruhun bulanıklıktan, nefsin ise kirden arınmasıdır....

Hoş bir esintidir... kâinatın tesbihidir....

Seçkin meleklerin buluştuğu andır... Rahman'ın korumasıdır. İmanın meyvesidir....

Şeytanın kaçma sebebidir....

İşte bu güzellikleri bünyesinde barındıran sabah namazını korumak için buraya kadar anlatılanlar teori ve pratiği ile bir mü'minde bulunması gereken özelliklerdir.

Öyleyse Allah'ın bize ihsan ettiği nimetlerin kadrü kıymetini bilip nankörlük etmememiz gerek. Çünkü yoldan sapmadıkça ve nankörlük etmedikçe bir mü'minin gönlündeki iman nuru sönmez.

Bir kusur işlediğinde yaptığın hatana ağla, gönlün sızlasın, mümkün mertebe nefsinle bir iç hesaplaşma yap, şeytanla mücadele etme yöntemlerini dene, istiğfar ve zikirlere yönel, daha başka yöntemler denemeye çalış, bunların neticesinde kapıların sana açıldığını göreceksin.

Ey gözleri ve gönülleri evirip çeviren Allah'ım!

Gönüllerimizi dinin ve taatında sabit kıl.

Bahsettiğimiz bu kutlu ilmi yaymaya gayret edene de, bununla amel edenede Allah (a.c), mükafatını versin.

Hamd, âlemlerin Rabbi olan Allah'a mahsustur.